АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

SPATIAL PLANNING AGENCY

USLOVI ZA PLANIRAWE NA PROSTOROT

za izrabotka na GUP za grad MAKEDONSKA KAMENICA

OP[TINA MAKEDONSKA KAMENICA

KOI PROIZLEGUVAAT OD PROSTORNIOT PLAN NA R. MAKEDONIJA

Teh. br. **Y22114**

Skopje juli 2014

USLOVI ZA PLANIRAWE NA PROSTOROT

za izrabotka na GUP za grad MAKEDONSKA KAMENICA

OP[TINA MAKEDONSKA KAMENICA

KOI PROIZLEGUVAAT OD PROSTORNIOT PLAN NA R. MAKEDONIJA

Baratel:
Op{tina Makedonska Kamenica
Teh.br. **Y22114**
E.br. **22114**

Rakovoditel na zada~ata:
Lidija Petkovska dipl.ing.arh.

Agencija za planirawe na prostorot

Direktor:
Ognen Apostolski dipl.ing.arh.

Skopje, juli 2014

USLOVI ZA PLANIRAWE PROSTOROT ZA IZRABOTKA NA

GUP ZA MAKEDONSKA KAMENICA

-OP[TINA MAKEDONSKA KAMENICA-

Na sednicata odr'ana na 11.06.2004 godina, Sobranieto na Republika Makedonija, go donese Prostorniot plan na R. Makedonija kako najvisok, strate{ki, dolgoro~en, integralen i razvoen dokument, zaradi utvrduvawe na ramnomeren i odr'liv prostoren razvoj na dr'avata, opredeluvawe na namenata, kako i ureduvaweto i koristeweto na prostorot.

So Prostorniot plan se utvrduvaat uslovite za humano 'iveewe i rabota na gra|anite, racionalnoto upravuvawe so prostorot i se obezbeduvaat uslovi za sproveduvawe na merki i aktivnosti za za{tita i unapreduvawe na 'ivotnata sredina i prirodata, za{tita od voeni dejstvija, prirodni i tehnolo{ki katastrofi.

Imaj}i ja predvid va'nosta na Prostorniot plan, so donesuvaweto na Planot se donese i Zakon za sproveduvawe na Prostorniot plan na Republika Makedonija ("Slu'ben vesnik na Republika Makedonija" broj 39/04).

So Zakonot se ureduvaat uslovite na~inite i dinamikata na sproveduvaweto na Prostorniot plan, kako i pravata i odgovornostite na subjektite vo sproveduvaweto na Planot.

Zakonot za sproveduvawe na Prostorniot plan na Republika Makedonija, se zasnova vrz slednite osnovni na~ela:

- javen interes na Prostorniot plan na Republika Makedonija;
- edinstven sistem vo planiraweto na prostorot;
- javnost vo sproveduvaweto na Prostorniot plan;
- strate{kiot karakter na prostorniot razvoj na dr'avata;
- sledewe na sostojbite vo prostorot;
- usoglasuvawe na strate{kite dokumenti na dr'avata i site zafati i intervencii vo prostorot;
- koordinacija na Prostorniot plan na Republika Makedonija, so drugite prostorni i urbanisti~ki planovi i drugata dokumentacija za planirawe i ureduvawe na prostorot, kako i so subjektite za vr{ewe na stru~ni raboti vo sproveduvaweto na Planot.

Sproveduvaweto na Planot podrazbira zadol'itelno usoglasuvawe na soodvetnite strategii, osnovi, drugi razvojni programi i site vidovi na planovi od ponisko nivo, so Prostorniot plan.

Spored ~len 4 od ovoj Zakon, Prostorniot plan, se sproveduva so izgotvuvawe i donesuvawe na prostorni planovi na regioni, prostorni planovi na podra~ja od poseben interes, kako i so urbanisti~ki planovi za naselenite mesta i druga dokumentacija za planirawe i ureduvawe na prostorot, predvidena so zakon.

Za izgotvuvawe i donesuvawe na planovite od stav 2 na ovoj ~len, Ministerstvoto nadle'no za rabotite na prostornoto planirawe, izdava Re{enie za Uslovi za planirawe na prostorot.

Uslovite za planirawe na prostorot, spored, spored ovoj Zakon, sodr'at op{ti i posebni odredbi, nasoki i re{enija od planskata dokumentacija od povisoko nivo i grafi~ki prilog, ili prilozi koi gi prika'uvaat re{enijata na Planot.

Vo konkretniot slu~aj Uslovite za planirawe se izdavaat za potrebite na izrabotka GUP za grad Makedonska Kamenica-op{tina Makedonska Kamenica i treba da pretstavuvaat vlezni parametri i smernici pri planiraweto na prostorot na gradot i po{iroko i postavuvawe na planskite koncepcii i re{enija po site oblasti relevantni za planiraweto na prostorot obraboteni vo Prostorniot plan na R. Makedonija, a vo soglasnost so istiot. Granicata na planskiot opfat na postojniot GUP iznesuva 200,4 ha.

Vo granicite na planskiot opfat se predviduvaat nameni i funkcii soglasno Zakonot za prostorno i urbanisti~ko planirawe i Pravilnikot za standardi i normativi za urbanisti~ko planirawe.

Postojnata akumulacija Kalimanci delumno navleguva vo granicite na planskiot opfat na GUP Makedonska Kamenica.

Izrabotkata na GUP za Makedonska Kamenica treba da pridonese kon:

- obezbeduvawe uslovi za pozitivni efekti vo procesot na urbanizacijata;
- vospostavuvawe efikasna kontrola na koristeweto i ureduvaweto na grade'noto zemji{te;
- rezervirawe prostori za izgradba i koristewe na objekti ili podra~ja od javen interes;
- obezbeduvawe i za{tita na koridorite za izgradba na infrastrukturata;
- realizacija na uslovite za planiran stopanski razvoj i ekonomski razvoj ne samo na lokalno tuku i na regionalno i na nacionalno nivo;
- zapirawe na tendenciite na prekumerna i stihijna prenamena na plodnite povr{ini vo neproduktivni celi, osobeno vo gradskite okru'uvawa;
- za{tita na zonite na kulturnoto i prirodnoto nasledstvo, so izgradba na vremeni i trajni grade'ni objekti

Osnovni celi i pretpostavki na Prostorniot plan

Osnovnata strate{ka opredelba na Prostorniot plan na Republikata e i ostvaruvawe na povisok stepen na vkupnata funkcionalna integriranost na prostorot na dr`avata, kako i obezbeduvawe uslovi za zna~itelno pogolema infrastrukturna i ekonomska integracija so sosednite i ostanatite evropski zemji.

Ostvaruvaweto na povisok stepen na integriranost na prostorot na Republikata podrazbira namaluvawe na regionalnite disproporcii, odnosno kvalitativni promeni vo prostornata, ekonomskata i socijalnata struktura, osobeno vo podra~jata so izrazeni disfunkcii na socijalen i ekonomski razvoj.

Osnovni pretpostavki na koi se bazira strategijata na ramnomeren razvoj se slednite:

- Uva'uvawe na realnite faktori na razvoj

‡ Prevzemawe stimulativni merki od strana na dr'avnite i drugi fondovi i drugi vidovi poddr{ka za programi na lokalnite zaednici i stopanskite akteri

Del od ovaa strategija e pottiknuvawe na soodvetni programi za podobruvawe na kvalitetot na 'iveewe vo naselbite, kako i stimulirawe na razvojot vo pomalite gradovi. Demetropolizacijata, selektivnoto prenesuvawe na oddelni funkcii i aktivnosti, upravno-administrativni, ekonomski, kulturni i drugi, od republi~kiot centar vo drugi gradovi, zacrtana vo Prostorniot plan, ne zna~i zapirawe na negoviot razvoj, tuku neophodnost za kvalitativnata transformacija na prostornite i socio-ekonomskite strukturi.

Vo investicionite odluki za materijalnoto proizvodstvo, striktno da se po~ituvaat lokacionite, tehno-ekonomskite i kriteriumite za za{tita na `ivotnata sredina, koi se usvoeni na nacionalno nivo.Edna od osnovnite celi na Prostorniot plan se odnesuva na {tedewe, racionalno koristewe i za{tita na prirodnite resursi, osobeno deficitarnite i strate{ki zna~ajnite za razvojot i kvalitetot na 'iveeweto vo Republikata. Vkupniot bilans na vodnite resursi, kako i nivnata prostorna i vremenska distribucija, bara isklu~itelno vnimatelno koristewe i vo celosno obezbeden sistem na za{tita od zagaduvawe i neplansko koristewe.

Me|u prioritetnite opredelbi na Prostorniot plan e za{titata na zemjodelskoto zemji{te, a osobeno striktnoto ograni~uvawe na transformacijata na zemji{teto od **I-IV** bonitetna klasa za nezemjodelsko koristewe, kako i za~uvuvawe na kvalitetot i prirodnata plodnost na zemji{teto. Isto zna~ewe mu se pridava na po{umuvaweto, obnovuvaweto i podobruvaweto na kvalitetot na {umite. Neophodno e vospostavuvawe na efikasna kontrola na koristeweto i ureduvaweto na grade'noto zemji{te i utvrduvawe na normi i standardi za gradba i komunalno opremuvawe na naselbite. So pravovremeno rezervirawe na prostori na racionalna izgradba i koristewe na objekti ili podra~ja od javen interes, se obezbeduva za{tita na koridorite za izgradba na infrastrukturata, podra~jata za eksploatacija na rudi, prostorite za izgradba na akumulacii, kako i prostorite so za{titeni prirodni i nedvi'ni kulturni bogatstva.

Vo za{titata na prirodnite i kulturnite vrednosti i naporite za unapreduvawe na kvalitetot na 'iveeweto vo Republikata, posebno te'i{te se stava na unapreduvaweto i za{titata na 'ivotnata sredina. Sostojbata na 'ivotnata sredina i ekolo{kite barawa se biten faktor na ograni~uvawe vo planiraweto na stopanskite aktivnosti. Posebno zna~ewe imaat za{titata i promocijata na vrednite prirodni bogatstva i pogolemite podra~ja so posebna namena i so prirodni vrednosti, va'ni za biodiverzitetot i kvalitetot na 'ivotnata sredina, kako i za{titata i promocijata, ili soodvetniot tretman na kulturnoto bogatstvo soglasno so negovata kulturolo{ka i civilizaciska va'nost i zna~ewe.

Prirodni i klimatski karakteristiki

Prirodnite karakteristiki na edno podra~je pretstavuvaat zbir na vrednosti i obele'ja sozdadeni od prirodata, a bez u~estvo i vlijanie na ~ovekot. Tie gi opfa}aat: geografskata i geoprometnata polo'ba na podra~jeto, reljefnite karakteristiki, geolo{ki, pedolo{ki, hidrografski, seizmi~ki, klimatski i dr.

Klima:

Klimata vo ova podra~je e kontinentalna isto~no-evropska so modificiran pluviometriski re'im. Prose~nata godi{na temperatura vo regionot iznesuva 10,7°S, so apsoluten minimum od -26°S i apsoluten maksimum od 37°S, dodeka na planinite prose~nata godi{na temperatura pa|a do 3,5°S. Najtopol mesec e avgust, a najstuden e mesec januari. Proletta e sekoga{ postudena od esenta.

Vo vegetacioniot period denovi so temperatura povisoka od 10°S ima 191 den vo tekot na godinata. Vakvata povolna klima ovozmo'uva vireewe na razni rastenija, a voedno pretstavuva i mnogu pogoden priroden uslov za razvoj na turizmot vo ovoj kraj.

Sredno mese~nite temperaturi na vozduhot za period od 30 godini se sledni: prose~no mese~na temperatura na dekemvri e 0,4°S, januari 0,6°S, fevruari 1,3°S, mart 5,3°S, noemvri 6,4°S, a najtopli prose~no mese~ni temperaturi ima vo juli 21,7°S, avgust 21,1°S, juni 19,2°S, septemvri 17,5°S. Godi{nata amplituda iznesuva 22,3°S. Ovie podatoci ni uka'uvaat deka vo ovoj reon ima dosta son~evi denovi. Son~evite denovi se zastapeni vo vegetacioniot period od mesec april do mesec septemvri. Prose~nata godi{na temperatura vo Del~evo iznesuva 10,7°S, so apsoluten minimum od -26°S i apsoluten maksimum od 37°S.

Prose~no godi{no ima 107 vedri denovi 177 obla~ni i 81 tmurni denovi. Prose~no godi{no ima 19 maglivi denovi.

Vetrovi: Od ru'ata na vetrovi mo'e da se zabele'i deka najgolema za~estenost na veter ima od severniot pravec so ~estina od 165‰ i brzina od 2,6m/s, pa od jug 114‰ i brzina od 2,4m/s, pa zapadniot vetar so 70‰ i brzina od 2,2m/s, jugoisto~niot vetar so ~estina od 68‰ i brzina od 2,6m/s, isto~niot 64‰ i brzina od 1,6m/s, jugozapadniot 63‰ i brzina od 2,6m/s, severozapadniot 61‰ i brzina od 2,7m/s i severoisto~niot so ~estina od 51‰ i brzina od 2,7m/s.

Mrazevi: Mrazniot period trae 193 dena, a prose~no posleden proleten mraz se javuva do 24-04, a apsolutno posleden e zabele'an na 08-06-1962 godina. Prose~no prv esenski mraz e na 13-10, a apsolutno prv esenski mraz e zabele'an na 07-09-1976god. Godi{na suma na sne'ni vrne'i e 22 dena od noemvri do mart.

Vrne`i: Prose~nite godi{ni koli~ini na vrne'i vo regionot iznesuvaat 553,3 mm, a na planinite nad 1.600 m.n.v. i do 1.000 mm. Vrne'ite, i ako se relativno mali, nivniot raspored vo vegetacioniot period (april-septemvri) e povolen i iznesuva nad 50% od vkupnite godi{ni vrne'i. Najvrne'liv e mesec Maj so 66,3mm pa potoa noemvri so 64,8mm, pa juni so 53,6mm, a najsu{en e januari so 34,3mm. Prose~no godi{na vla'nost na vozduhot e 75%.

Ekonomski osnovi na prostorniot razvoj

Konceptot na planiran razvoj i prostorna razmestenost na ekonomskite dejnosti vo Prostorniot plan na Republika Makedonija se temeli na definiranite celi na ekonomskiot razvoj vo "Nacionalnata strategija na ekonomskiot razvoj", opredelbite za racionalno koristewe na potencijalite i pogodnostite na razvojot, postavenosta na sistemot na naselbi, kako i politikata za poramnomerna i poracionalna prostorna organizacija na proizvodnite i uslu‘ni dejnosti.

Spored ekonomskata struktura, fazata od razvojot vo koja se nao|a ekonomijata, stepenot na raspolo‘ivosta na faktorite, ekonomskite sostojbi i ekonomskata pozicija na Republika Makedonija vo svetot, idniot razvoj na makedonskata ekonomija e determiniran od nasokite i kombinacijata na investiciite so drugite razvojni faktori vo Dr‘avata.

Koncepcijata na prostornata organizacija na proizvodnite i uslu‘ni dejnosti poa|a od objektivnite faktori spored koi vrz osnova na odlukite na oddelnite sopstvenici i menaxeri i planskite predviduvawa i odlukite na op{todr‘avnite organi ili organite vo lokalnata samopuprava, razmestuvaweto se ostvaruva kako disperzija vo prostorot i kako koncentracija na ekonomskite dejnosti na oddelni mesta. Pri dominacija na pazarot i privatnata sopstvenost vo ekonomskiot sistem, vistinskoto re{enie se nao|a vo kombinacija na koncentracijata i disperzijata, kako komplementarni priodi vo razvojot i prostornata razmestenost na stopanstvoto.

So razmestuvaweto na proizvodnite i uslu`ni dejnosti i so aglomeriraweto na naselenieto vo prostorot, se formiraat centri-polovi na razvojot kako {to e gradot Makedonska Kamenica za koj se nameneti Uslovite za planirawe.

Polovite na razvoj gi formiraat oskite na razvojot koi vo minatoto se formirale vo zavisnost od geografskite karakteristiki na prostorite, t.e. spored reljefot, te~enijata na rekite i sli~no, a vo dene{no vreme pozna~ajni stanaa delovnite odnosi, me|u~ove~kite komunikacii, kako i izgradenite infrastrukturni sistemi i stopanski kapaciteti.

So Prostorniot plan na R. Makedonija definirani se pet oski na razvoj od koi relevantna za gradot Makedonska Kamenica e "Ju‘nata razvojna oska" koja {to dosega e retko spomenuvana, no vo idnina so efektuiraweto na site pretpostavki za razvoj, }e go potvrduva svoeto zna~ewe. Ovaa razvojna oska gi povrzuva gradovite: Struga - Ohrid - Resen - Bitola - Prilep - Kavadarci - Negotino - [tip - Ko~ani - Del~evo i prodol‘uva kon Blagoevgrad vo R. Bugarija, a na zapad prodol‘uva kon Elbasan vo R. Albanija.

Razvojnite oski imaat zna~ajna uloga vo prostornata organizacija, a vo prv red za modernizacija na pati{tata, za izgradbata na dalekuvodi, gasovodi itn., so {to }e se sozdadat preduslovi za pottiknuvawe na razvojot na vkupnata ekonomija vo Regionot i integralen prostoren razvoj na Dr‘avata.

Pri sproveduvaweto na strategijata za organizacija i koristewe na prostorot za ekonomski dejnosti, re{enijata vo prostorot treba da ovozmo‘at pogolema atraktivnost na prostorot, za{tita na prirodnite i sozdadeni resursi i bogatstva, soobra}ajno i informati~ko povrzuvawe, lokaciona fleksibilnost i po~ituvawe na objektivnite faktori na razvojot.

Izrabotkata i realizacijata na GUP-ot za gradot Makedonska Kamenica so povr{ina na planskiot opfat od 200,04 ha, soglasno opredelbite na Prostorniot plan na Republika Makedonija, treba da bazira na principite i standardite za za{tita na `ivotnata sredina i odr`liv razvoj, osobeno prevencija i spre~uvawe na negativnite vlijanija na postojnite i planirani proizvodni i uslu`ni dejnosti primenuvaj}i ja relevantnata zakonska regulativa.

Pri izrabotkata na Generalniot urbanisti~kiot plan za Gradot Makedonska Kamenica treba da se ima vo predvid deka na isto~nata strana, edna od disperziranite povr{ini na planskiot opfat grani~i so lokacija za koja se izraboteni Uslovi za planirawe za stopanski kompleks so tehn. br. 00912. Navedenata zabele{ka ima za cel obezbeduvawe me|usebna kompatibilnost na namenite vo planskite opfati koi grani~at.

Edna od planskite opredelbi utvrdeni so Prostorniot plan na Republika Makedonija e racionalno koristewe na zemji{teto zaradi {to e neophodno pred zapo~nuvawe na site aktivnosti da se utvrdi ekonomskata i op{testvena opravdanost za urbanizirawe na predlo`enata povr{ina od okolu 200 ha na planskiot opfat na GUP-ot za gradot Makedonska Kamenica.

Koristewe i za{titata na zemjodelskoto zemji{te

Za~uvuvaweto, za{titata i racionalnoto koristewe na zemjodelskoto zemji{te e osnovna planska opredelba i glaven preduslov za efikasno ostvaruvawe na proizvodnite i drugite funkcii na zemjodelieto, a konfliktnite situacii koi }e proizleguvaat od razvojot na drugite stopanski i op{testveni aktivnosti }e se re{avaat vrz osnova na kriteriumi za globalna op{testveno-ekonomska racionalnost i opravdanost so {to }e se postignat slednite zacrtani celi:

- Zapirawe na tendenciite na prekumerna i stihijna prenamena na plodnite povr{ini vo neproduktivni celi
- Zgolemuvawe na produktivnata sposobnost na zemjodelskoto zemji{te i podobruvawe na bonitetnata struktura na orabotlivite povr{ini vo funkcija na pogolemo proizvodstvo na hrana;
- Privremeno ili trajno isklu~uvawe od procesot na proizvodstvo na hrana na terenite kade koncentracijata na toksi~ni materii od soobra}ajni koridori vo zemji{teto, vozduhot i vodata se nad dozvolenite normi;
- Rekultivirawe i vra}awe na degradiranoto zemji{te vo zemjodelska namena so meliorativni i agrotehni~ki zafati;
- Iskoristuvawe na komparativnite prednosti i pogodnosti na oddelni podra~ja i stopanstva za povisok stepen na finalizacija i zadovoluvawe na potrebite na prerabotuva~kite kapaciteti i nivna orientacija kon izvoz;
- Obezbeduvawe na materijalni i drugi uslovi za definirawe i realizacija na programata za reonizacija na zemjodelskoto proizvodstvo poradi racionalno iskoristuvawe na site prirodni resursi, ~ove~ki potencijali i industrisko prerabotuva~ki kapaciteti.

Za optimalno iskoristuvawe na ekolo{kite i drugi uslovi, se predlaga da se koristi reonizacijata spored koja Republika Makedonija e podelena vo 6 zemjodelsko-stopanski reoni i 54 mikroreoni. Prostorot za koj se nameneti Uslovite za planirawe pripa|a pripa|a na Isto~en reon so 8 mikroreoni.

Pri izrabotka na planskata dokumentacija, neophodno e vospostavuvawe i po~ituvawe na efikasna kontrola na koristeweto i ureduvaweto na zemji{teto i utvrduvawe na normite i standardi za gradba. Me|u prioritetnite opredelbi na Prostorniot plan e za{titata na zemjodelskoto zemji{te, a osobeno striktnoto ograni~uvawe na transformacijata na zemji{teto od I-IV bonitetna klasa za nezemjodelsko koristewe, kako i za~uvuvawe na kvalitetot i prirodnata plodnost na zemji{teto.

Prenamenata na zemjodelskoto zemji{te se regulira so Zakonot za zemjodelsko zemji{te. Dokolku pri izrabotka na urbanisti~ko planskata dokumentacija, odnosno proekt za infrastruktura predvideni soglasno so Zakonot za prostorno i urbanisti~ko planirawe se za fa}aat novi zemjodelski povr{ini, nadle'niot organ za odobruvawe na planskata programa za urbanisti~ki plan, dr'avna i lokalna urbanisti~ko planska dokumentacija, odnosno za odobruvawe na proektot za infrastruktura, pred odobruvawe na istite, do Ministerstvoto za zemjodelstvo, {umarstvo i vodostopanstvo podnesuva barawe za soglasnost za trajna prenamena na zemjodelsko zemji{te vo grade'no.

[umi i {umsko zemji{te

Oblasta {umi i {umsko zemji{te vo Prostorniot plan e tretirana na na~in spored koj se o~ekuva da bidat zadovoleni slednite postaveni celi:

- Po{umuvawe na terenite kade e izvr{eno razgrani~uvawe na zemji{teto - bonitirawe, na terenite kade se dobivaat najgolemi efekti (zgolemen prirast, podobruvawe na 'ivotnata sredina, turisti~ko-rekreativni celi i dr.) i na terenite kade postoi i druga ekonomska opravdanost i itnost (regulirawe na vodniot re'im, erozivni podra~ja, za{tita na naselbi, pati{ta, vojni, komunalni i drugi objekti, higienski i sanitarni funkcii i sl.);
- Voveduvawe na posovremena tehnika i tehnologija pri koristeweto na {umskite proizvodi i poracionalno koristewe na drvnata masa preku zgolemuvawe na u~estvoto na tehni~koto drvo za smetka na ogrevnoto i otpadokot pri se~a i izrabotkata na {umski drvni sortimenti;
- Zgolemuvawe na otvorenosta na {umite so {umski komunikacii, podobruvawe na kvalitetot na {umskite pati{ta i podobruvawe na uslovite za stopanisuvawe so ostanatite {umski proizvodi;

So cel da se otpo~ne reverzibilen proces, na vra}awe na {umata vo terenite kade taa nekoga{ postoela, i da se ostvarat optimalni koristi od zemji{teto i biolo{kite kapaciteti vo {umarstvoto, neophodno e strogo pridr'uvawe kon kriteriumite, principite i proekciite za razvoj i unapreduvawe na {umarstvoto do 2020 g; definirani so PPRM:

- Navremeno izveduvawe na odgleduva~kite i obnovitelnite zafati so odnapred odreden godi{en izvedben plan i programa;

- Vo godi{nite planovi i srednoro~ni programi za po{umuvawe, apsolutna prednost da se dava na povr{inite so izrazena erozija i terenite vo neposrednite slivovi na ve{ta~kite akumulacii;
- Po{umuvawe na golinite so avtohtoni vidovi na drvja, osobeno okolu izvorite na voda predvideni za kaptirawe;
- Po{umuvawe na golinite i zemjodelskite povr{ini, pokraj frekventnite pati{ta, zaradi za{tita od zgolemeniot stepen na zagadenost.

Mineralni surovini

Vo oblasta na mineralnite surovini osobeno vnimanie treba da se obrne na:

- Primena na sovremeni tehnologii i tehniki vo rudnicite za eksploatacija na surovinite;
- Definirawe i ureduvawe na na~inot, uslovite i kriteriumite za anga'irawe na stranski kapital vo vkupnata problematika na mineralnite surovini (istra'uvawe, eksploatacija i prerabotka);
- Namaluvawe na degradacijata na sredinata vo procesot na eksploatacija i prerabotkata na rudite i sanirawe i rekultivirawe (tehni~ko i biolo{ko) na degradiranite i zagrozenite povr{ini so eksploatacija na rudite i deponiite na jalovina;
- Za{tita na zonite, revirite i rudnite le'i{ta od neplanska izgradba na vremeni i trajni grade'ni objekti.

Respektiraj}i go geolo{kiot sostav, tektonskiot sklop, procesite na sedimentacija i magmatska mobilnost kako osnovni prirodni predispozicii vo sozdavaweto na rudnite le'i{ta, nao|ali{ta i rudni pojavi, na teritorijata na Republikata se izdvoeni {est osnovni rudni reoni, a Makedonska Kamenica pripa|a na Srpsko-Makedonskiot masiv.

Prioritetni surovini za geolo{ko istra'uvawe i eksploatacija vo Srpsko- Makedonski masiv se:

- metali - tret prioritet: pojavite na zlato i platinska grupa na metali i retkite rasejani elementi;
- nemetali - prv prioritet: tularskite glini, pesocite ~akalite;
- vodi-prv prioritet : vodi za piewe, termalnite i mineralnite vodi;
- energetski surovini-prv prioritet: nisko kalori~en jaglen, tret bitumenoznite glinci i pretalo'enite pojavi na uran.

Od osobeno zna~ewe e da se po~ituva:

- zabranata za trajno locirawe na infrastruktura i grade'ni objekti vrz utvrdeni reviri na metalni i nemetalni orudnuvawa i jaglenosni baseni.
- zabranata za locirawe na zagaduva~ka industrija na prostori so utvrdeni i pretpostaveni arterski vodi i obvrzuva~ko re{avawe na kanalizacioni sistemi so biolo{ki tretman na otpadnite vodi vo postojnite okolni naselbi.

Vodostopanstvo i vodostopanska infrastruktura

Planiraweto i realiziraweto na aktivnostite za podobruvawe na uslovite za ‘ivot vo Republika Makedonija treba da se vo korelacija so konceptot za odr‘liv razvoj, koj podrazbira racionalno koristewe na prirodnite i sozdadenite dobra. Odr‘liviot razvoj podrazbira koristewe na dobrata vo merka koja dozvoluva nivna reprodukcija, usoglasuvawe na razvojnite strategii i spre~uvawe na konflikti vo site oblasti na ‘iveewe. Strategijata za koristewe na vodata i razvoj na vodostopanstvoto e uslovena od faktot deka R. Makedonija e zemja siroma{na so voda poradi {to treba racionalno da se koristi i tro{i. Kolku vodite vo odreden prostor mo‘e da se smetaat za "voden resurs" zavisi od mo‘nosta za nivno iskoristuvawe, odnosno od mo‘nosta za realizirawe na vodostopanski re{enija so koi vodite }e se iskoristat za pokrivawe na potrebite od voda za naselenieto, zemjodelstvoto, industrijata i za{titata na ‘iviot svet. Vodata kako "resurs" ja ima mnogu pomalku od "prisutnite vodi".

So Prostorniot plan na Republika Makedonija na teritorijata na Republikata definirani se 15 vodostopanski podra~ja (VP): VP "Polog", "Skopje", "Treska", "P~iwa", "Sreden Vardar", "Gorna Bregalnica", "Sredna i Dolna Bregalnica", "Pelagonija", "Sredna i Dolna Crna", "Dolen Vardar", "Dojran", "Strumi~ko Radovi{ko", "Ohridsko - Stru{ko" i "Debar". Ovaa podelba ovozmo‘uva porealno da se sogledaat raspolo‘ivite i potrebnite koli~ini na voda za odreden region.

Gradot Makedonska Kamenica, op{tina Makedonska Kamenica se nao|a vo vodostopanskoto podra~je (VP) "Gorna Bregalnica" koe go opfa}a slivot na gorniot tek na rekata Bregalnica od izvori{nata zona do branata "Kalimanci".

Za iskoristuvawe na postojniot hidrolo{ki potencijal vo VP "Gorna Bregalnica" pokraj akumulacijata "Kalimanci" na rekata Bregalnica izgradena e i akumulaciite "Berovsko Ezero" na Ratevska Reka.

Vo naredniot period vo ova VP se predviduva izgradba i na akumulacija "Razlovci" so vkupen volumen od 52h10^{6}m^3 na rekata Bregalnica ~ija namena }e bide proizvodstvo na energija, obezbeduvawe voda za navodnuvawe, za{tita od poplavi i zadr{ka na nanosi.

Planskiot opfat na gradot Makedonska Kamenica go zafa}a i krajbre‘niot prostor na postoe~kata akumulacija Kalimanci. Namenata na akumulacijata e da obezbedi voda za navodnuvawe na obrabotlivite povr{ini, da obezbedi biolo{ki minimum na rekata, potoa da obezbedi za{tita od poplavi i zadr‘uvawe na nanosi.

Zaradi zna~eweto i va‘nosta na akumulaciite kako postojan izvornik na voda, sekoj subjekt e dol‘en da se odnesuva vnimatelno i racionalno vo koristeweto na vodite, da go spre~uva zagaduvaweto na vodite i da izbegnuva aktivnosti koi mo‘e da predizvikaat rizici za ~ovekovoto zdravje i za ‘ivotnata sredina.

Bidejki prostorite pogodni za izgradba na akumulacii se ograni~eni, strate{ka opredelba e maksimalna za{tita na tie prostori so prevzemawe na merki koi }e go spre~at degradiraweto na re~nite korita i so koi }e se obezbedi za{tita na slivnoto podra~je na akumulacijata.

Pri definiraweto na planskiot opfat na gradot da se zapazi za{titniot pojas okolu akumulacijata po~ituvajki go maksimalnoto nivo na vodata, soglasno Zkonot za vodi.

Soglasno Prostorniot plan na Republika Makedonija osnovna cel vo razvojot na vodostopanstvoto e kontinuirano obezbeduvawe na kvalitetna voda, prvenstveno za vodosnabduvawe na naselenieto i prehranbenata industrijata.

Pri obezbeduvaweto na potrebnite koli~ini na voda za gradot, potrebna e primena na merki koi }e ovozmo'at kvalitetno i ekonomi~no vodosnabduvawe, no istovremeno i za{tita na vodite preku:

- ‡ Definirawe na za{titni zoni na izvornikot za vodosnabduvawe i definirawe na re'im na za{tita vo zonite;
- ‡ Sinhronizirana izgradba na vodostopanski objekti so koi }e se ovozmo'i pove}e korisnici da se snabduvaat so kvalitetna voda;
- ‡ Pro{iruvawe na vodosnabditelnata mre'a soglasno so {irewe na gradot;
- ‡ Tretirawe na vodata kako proizvod koj ima svoja ekonomska cena kako i site drugi proizvodi. Potrebno e nejzino {tedewe preku racionalno koristewe i modernizacija na sistemot za vodosnabduvawe vo gradot;

Dokolku za vodosnabduvawe se koristat podzemni vodi dinamikata na koristeweto mora da bide usoglasena so baraweto na dolgoro~na eksploatacija. Eksploatacijata na podzemnite vodi da se bazira na izvr{eni hidrogeolo{ki ispituvawa so {to }e se izbegne poremetuvaweto na re'imot na nivnoto hranewe.

Eden od osnovnite prioriteti vo za{titata na 'ivotnata sredina e za{tita na povr{inskite i podzemnite vodi. Za taa cel potrebna e izgradba na kanalizaciski sistemi za prifa}awe i tretman na otpadnite vodi. Za da se za{titat povr{inskite i podzemnite vodi od zagaduvawe so otpadni vodi potrebno e striktno sproveduvawe na principot na za{tita na kvalitetot na vodite na samite izvori{ta na zagaduvawe preku:

- ‡ Izgradba na separaciski kanalizaciski sistem vo granicite na planskiot opfat na gradot;
- ‡ Tretman na otpadnite vodi vo pre~istitelna stanica i nivno ispu{tawe vo recipientot od kako nivniot kvalitet }e bide doveden vo soglasnost so "Uredbata za kategorizacija na vodotecite, ezerata, akumulaciite i podzemnite vodi";

Dokolku vo granicite na planskiot opfat na gradot postojat stopanski kapaciteti koi od tehnolo{kiot proces ispu{taat otpadni vodi koi poradi svojot kvalitet mo'e da go onevozmo'at funkcioniraweto na (idnata) pre~istitelnata stanica za otpadni vodi ili da predizvikaat problemi vo funkcioniraweto na kanalizaciskata mre'a vo gradot, stopanskiot subjekt mora da izvr{i predtretman na otpadnite vodi pred da gi ispu{ti vo kanalizaciskata mre'a.

Energetika i energetska infrastruktura

Od aspekt na energetikata i energetskata infrastruktura so Prostorniot plan na R. Makedonija se definiraat sostojbite, potrebite i

na~inite na zadovoluvawe na potro{uva~kata na raznite vidovi na energija vo R. Makedonija. Pritoa, prioritet se dava na namaluvawe na uvoznata zavisnost na energenti i energija, odnosno zadovoluvawe na potro{uva~kata so doma{no proizvodstvo.

Razmenata na elektri~na energija pome|u balkanskite elektroenergetski sistemi (~ii zemji naj~esto se uvoznici) e mnogu va'en faktor za natamo{niot razvoj. Elektroenergetskite sistemi na balkanskite zemji treba da bidat povrzani so konektivnite vodovi koi nema da pretstavuvaat tesno grlo vo transmisija na potrebnite koli~ini na elektri~na mo}nost. Makedonija dosega ima 400 kV konektivni vodovi so Grcija (kon Solun i Amindeo), Kosovo (Kosovo-B) i Bugarija (Crvena Mogila), a vo plan e izgradbata na vodovi kon Srbija i Albanija.

Vo granicite na planskiot opfat na GUP Makedonska Kamenica se nao|a 110 kV trafostanicata Makedonska Kamenica. Niz opfatot minuvaat: 110 kV dalnovod TS Makedonska Kamenica-TS Ko~ani, 110 kV dalnovod TS Makedonska Kamenica-TS Vinica i 110 kV dalnovod TS Makedonska Kamenica-TS Del~evo, taka pri izrabotkata na urbanisti~kata i proektnata dokumentacija treba da se po~ituva "Pravilnikot za tehni~ki normativi za izgradba na nadzemni elektroenergetski vodovi so nominalen napon od 1 kV do 400 kV" (Sl.list na SFRJ br.65/1988 god.).

So Prostorniot plan na R. Makedonija do 2020 godina vo ovoj region ne se planira instalirawe na novi elementi vo 110 kV prenosnata mre'a.

Gasovoden sistem

Prirodniot gas, so sega{nata potro{uva~ka, malku e zastapen vo energetskiot sektor vo Makedonija. So negova zgolemena upotreba se voveduva ekolo{ki poprifatlivo gorivo koe so svojot hemiski sostav i visoka kalori~na mo}, pretstavuva odli~na zamena za naftata, nejzinite derivati, jaglenot i drugite cvrsti goriva. Prirodniot gas ispu{ta pomalku {tetni materii vo odnos na drugite energenti, poradi {to aerozagaduvaweto e svedeno na minimum.

Izgradeniot krak @idilovo-Skopje e del od me|unarodniot tranziten gasovoden sistem Rusija-Romanija-Bugarija-Makedonija. Se planira vo idniot period doizgradba na gasovodnata mre'a vo Makedonija i povrzuvawe so mre'ite na sosednite dr'avi {to }e ovozmo'i zgolemuvawe na sigurnosta vo snabduvaweto na site regioni vo Makedonija, no i uramnote'uvawe na potro{uva~kata vo tekot na celata godina.

So sega{nata izgradenost na gasovodot, korisnicite ovoj region nemaat mo'nost da se priklu~at. So razvoj na gasovodniot sistem planirano e da se izgradi delnica Razlovci-Del~evo so {to }e se sozdadat povolni uslovi za koristewe na gasot i vo ovoj region. To~nata trasa na ovoj gasovod seu{te ne e utvrdena.

Naselenie

Utvrduvaweto na konceptot na prostornata organizacija, ureduvaweto i koristeweto na teritorijata na Republikata, a vo konteks na toa i stopanskata struktura, zavisi od razvojot, strukturnite promeni i prostornata distribucija na naselenieto.

Vrz osnova na analiza za brojot, strukturata, tempoto na raste'ot, kriteriumite za razmestuvawe i podvi'nosta na naselenieto, treba da se poka'e prostorno-vremenskata komponenta na ostvaruvawe na idnata organizacija i ureduvawe preku demografskiot aspekt.

Demografskite proekcii, koi na planiraweto mu davaat nova dimenzija, poka'uvaat ili treba da poka'at, kako vo idnina }e se formira naselenieto, negoviot raboten kontingent (rabotna sila) i doma}instvata i kako treba da pridonesat kon sestrano sogleduvawe na idnata sostojba na naselenieto kako proizvoden del, potro{uva~ i upravuva~-kreator.

Trgnuvaj}i od opredelbata deka populaciskata politika preku sistem na merki i aktivnosti treba da vlijae vrz prirodniot prirast, se ocenuva deka za obezbeduvawe na planski razvoj i izlez od sostojbata na nerazvienost se nametnuva vodeweto aktivna populaciska politika vo soglasnost so mo'nostite na socio-ekonomski razvoj na Republikata. Vo ovie ramki treba da se vodi edinstvena populaciska politika so diferenciran pristap i merki po oddelni podra~ja, so cel da se postigne optimalizacija vo koristeweto na prostorot i resursite, humanizacija na uslovite za semejniot i op{testveniot 'ivot na naselenieto, namaluvawe na migraciite, kako i sozdavawe na uslovi za poramnomeren regionalen razvoj na Republikata.

Menuvaweto na sega{nite odnesuvawa na obnovuvawe na naselenieto i potrebata od sozdavawe model na sovremeno semejstvo so prose~en broj od okolu 2,2 deca, pretstavuva dolgoro~en i slo'en proces na usoglasuvawe na li~nite i zaedni~ki potrebi i interesi na gra|anite. Kako demografska ramka na vkupnata raspolo'iva ponuda na rabotnata sila, naselenieto e zna~ajna kategorija koja treba da se ima predvid pri aproksimacija na potencijalnite rabotni resursi. Od obemot i intenzitetot na prilivot na novite generacii zavisi i potrebata od pogolem stepen na aktivirawe na rabotosposobni lica.

Spored podatocite od Popisot na naselenieto, doma}instvata i stanovite sproveden vo 2002 godina, vo op{tinata Makedonska Kamenica registrirani se vkupno 8110 `iteli od koi okolu 38.3% ja so~inuvaat raspolo`ivata rabotna sila, kategorija posebno zna~ajna za razvojot na stopanskite aktivnosti vo ova podra~je.

Urbanizacija i mre`a na naselbi

Osnovnite celi vo razvojot na procesot na urbanizacija i oformuvaweto na mre`ata na naseleni mesta se odnesuvaat na:

- sozdavawe uslovi za nepre~eno vr{ewe na osnovnite ~ovekovi aktivnosti (funkcii), obezbeduvawe visok stepen na za{tita na 'ivotnata sredina i zapazuvawe na principite na odr'liv razvoj;
- decentraliziran, ramnomerno teritorijalno raspredelen razvoj so vklu~uvawe na principite na policentri~nost i hierarhi~nost;
- usoglasuvawe na dinamikata na procesot na prostornata preraspredelba na naselenieto so dinamikata na stopanskiot razvoj;
- namalen intenzitet na populaciska koncentracija vo urbanite naselbi i povisok stepen na usoglasenost so dinamikata na stopanskiot razvoj na dr'avata;

- zgolemuvawe na stepenot na ekipiranost na op{tinskite centri so funkcii i dejnosti od domenot na javnite funkcii, uslugite i infrastrukturata;
- stimulirawe na razvojot na nedovolno razvienite i depopuliranite podra~ja;
- ramnomeren i voedna~en prostoren razvoj na naselenite mesta;
- optimalna funkcionalna ekipiranost usoglasena so idnite potrebi na korisnicite;
- sozdavawe na popovolni uslovi za razvoj na gradskite naselbi, posebno na onie gradovi koi }e pridonesat kon voedna~uvawe na efektite na procesot na urbanizacijata i ramnomerna disperzija vo prostorot na Republikata;
- intenzivirawe na razvojot na gradovite koi }e imaat uloga da ja amortiziraat visokata stapka na populaciskata i funkcionalnata polarizacija vo prostorniot opfat na republi~kiot centar;
- razvoj i ekipirawe na gradskite naselbi soglasno predvidenoto mesto i uloga vo sistemot na centralnite naselbi;
- razvoj na gradskite naselbi koi bi imale neposredno stimulativno vlijanie vrz ekonomskiot i demografskiot podem na pograni~nite i nedovolno razvienite prostori;
- intenzivirawe na razvojot na naselbite vo prigradskite zoni vrz kvalitativno nova osnova, neposredno efikasno povrzani so gradskata naselba;
- efikasno i racionalno me|usebno komunikacisko povrzuvawe na sistemot na centri posebno pome|u sosednite gradovi i regionalni centri;
- intenzivirawe na funkcionalnite vrski vo domenot na stopanstvoto i uslugite pome|u sosednite gradski centri so koordinirano, zaedni~ko organizirawe na aktivnostite.

Konceptot na prostorniot razvoj na Republika Makedonija temelen vrz principite i razvojnite celi na urbanizacijata neposredno ja definira strukturata i osnovnite atributi na mre‘ata na centralnite naselbi. Soglasno prethodno utvrdenata hierarhiska struktura i polo‘ba vo prostorot, definirana e sodr‘ina na funkcii i aktivnosti, nasoki i intenzitet na me|usebnata povrzanost vo mre‘ata na centralnite naselbi.

Na teritorijata na Republika Makedonija, i vo ramki na za taa cel definiranite prostorni segmenti, mre‘ata na centralnite naselbi se o~ekuva da bide sostavena od slednite nivoa:

- centar na dr‘avata - centar na dr‘avno nivo so me|unarodno vlijanie;
- centar na makroregion - centar na makroregionalno - nadregionalno nivo;
- centar na mezoregion - centar na sredno- regionalno nivo;
- centar na mikroregion - centar na subregionalno nivo.

Soglasno hierarhiskata mre‘a na naselbi i definiraniot centralitet vo PPRM, Makedonska Kamenica e kategorizirana kako kako mala gradska naselba, koja do 2020god. }e se pridru‘i na grupata na centralni naselbi(centri na mikroregion) koj se so populaciska golemina pod

30.000 ‘iteli. Ovaa kategorija na naselbi potrebno e da imaat pogolema zastapenost na javni funkcii, funkcii na op{estvenstandard i uslugi, zastapenost na proizvodni i i stopanski kapaciteti so gravitacisko vlijanie na najmalku dve op{tini.

Prostorno-fizi~kiot razvoj na gradskite naselbi i naselbite vo nivnoto neposredno okru‘uvawe vo idniot period, treba da bide integralno tretiran i planski naso~uvan so cel da se namali i ograni~i nekontroliraniot, intenziven proces na naseluvawe na periurbanite prostori iska‘an vo prethodniot period.

Procesot na pro{iruvawe na zonata na izgradeno zemji{te na gradskite naselbi se o~ekuva da se odviva vo zabavena forma, a perspektivniot prostorno-fizi~ki razvoj da bide naso~en kon poefikasno koristewe na grade‘noto zemji{te vo postojnite granici, vo soglasnost so va‘e~kite standardi i normativi.

Organizacijata na teritorijata na Republikata na prostorno-funkcionalni edinici ima za cel da ovozmo‘i:

- racionalna organizacija i optimalna usoglasenost na javnite funkcii so potrebite i interesite na lokalnata samouprava;
- racionalizacija na procesot na upravuvaweto;
- efikasno zadovoluvawe na sekojdnevnite potrebi na naselenieto;
- efikasno planirawe i realizacija na aktivnostite, usoglasuvawe i koordinacija na programite na lokalno nivo.

Na teritorijata na Republikata, vo ramkite na konceptot na prostorno-funkcionalnoto razgrani~uvawe, opredeleni se vkupno 15 funkcionalni edinici so ist broj funkcionalni centri. Centrite na prostorno-funkcionalnite edinici pretstavuvaat naselbi so razli~en stepen na centralitet i brojna ‘iteli vo opfatot.

Prostorno-funkcionalni edinici - 2020 god.

Red. br.	Prostorno-funkcionalna edinica	@iteli	U~. vo vk.%
1.	SKOPJE: Centar, Karpo{, G. Baba, K. Voda, ^air, \. Petrov, Saraj, ^u~er-Sandevo, Ara~inovo, Ilinden, Petrovec, Studeni~ani, Zelenikovo, [.Orizari, Sopi{te, Kondovo	614.400	27.6
2..	BITOLA: Bitola, Resen, D. Hisar, Sopotnica, Dobru{evo, Staravina, Ba~, Kukure~ani, Capari, Mogila, Novaci, Bistrica	155.300	7.0
3.	VELES: Veles, Gradsko, Izvor, Bogomila, ^a{ka	76.200	3.4
4.	GEVGELIJA: , Bogdanci, Valandovo, Star Dojran, Miravci	54.300	2.4
5.	GOSTIVAR: Gostivar, Mavrovi Anovi, Srbinovo, Vrutok, Dolna Bawica, ^egrane, Vrap~i{te, Polo{ko	113.800	5.1
6.	KAVADARCI: Kavadarci, , Demir Kapija, Rosoman, Konopi{te	73.200	3.3
7.	KI^EVO: Ki~evo, M. Brod, Plasnica, Samokov, Oslomej, Drugovo, Zajas, Vrane{tica	93.400	4.2
8.	KO^ANI: Ko~ani, Del~evo, Vinica, Makedonska Kamenica, Zrnovci, Blatec, Orizari, Oble{evo, ^e{inovo	97.900	4.4
9.	KUMANOVO: Kumanovo, Kriva Palanka, Kratovo, Ora{ac, Lipkovo, S. Nagori~ane, Kle~evce, Rankovce	186.900	8.5
10.	OHRID: Ohrid, Struga, Kosel, Bel~i{ta, Me{ei{ta, Delogo‘di, Vele{ta, Vev~ani, Labuni{ta, Lukovo	174.300	7.8
11.	PRILEP: Prilep, Kru{evo, Vitoli{te, Topol~ani, Dolneni, Krivoga{tani, @ito{e	119.200	5.4
12.	STRUMICA: Strumica, Berovo, Peh~evo, Novo Selo, Murtino, Bosilovo, Kukli{, Vasilevo; Radovi{, Podare{, Kon~e	144.600	6.5
13.	TETOVO: Tetovo, Bogoviwe, Kamewane, Brvenica, @elino, [ipkovica, Xep~i{te, Jegunovce, Tearce, Vratnica	203.000	9.1
14.	[TIP: [tip, S. Nikole, Probi{tip, Zletovo, Karbinci, Lozovo	116.650	5.2
15.	DEBAR: Debar, Rostu{e, Centar @upa	18.870	0.8

Domuvawe

Vo Prostorniot plan na R Makedinija, funkcijata domuvawe e determinirano kako edna od osnovnite funkcii vo naselbite, najgolem potro{uva~ i korisnik na prostorot, osnovna sodr'ina na naselbite i osnoven element na prostornoto i urbanisti~ko planirawe. Domuvaweto op{to, a stanbenata izgradba posebno e bitna komponenta na socijalniot i op{-testveniot razvoj, organizacija i ureduvawe na prostorot i podignuvawe na 'ivotniot standard na naselenieto.

Osnovnite celi na domuvaweto se vo funkcija na optimalna proekcija na stanbeniot prostor, a se odnesuvaat na:

- obezbeduvawe stan za sekoe semejstvo;
- podignuvawe na standardot na domuvawe vo pogled na povr{ina, broj na sobi, grade'ni karakteristiki i komunalna opremenost na stanovite;
- izgradba na adekvatna infrastruktura vo funkcija na pokvaliteten standard na domuvawe;
- aseizmi~ka gradba na stanovi;
- zamena na substandardnite stanovi so novi;
- obnova, rekonstrukcija i revitalizacija na stariot stanben fond, zaradi podobruvawe na uslovite za domuvawe i podignuvawe na kvalitetot na stanbeniot fond;
- organizirawe na stan ovite kako humani prostori so soodvetni pridru'ni objekti za deca i vozrasni;
- postignuvawe poramnomerna stanbena izgradba;
- liberalizacija na stanbeniot pazar
- izgradba na socijalni stanovi i
- obezbeduvawe povolni finansiski uslovi za re{avawe na stanbeniot problem, preku odobruvawe na povolni kreditni uslovi za stanbena izgradba
- definirawe na kriteriumi za nadminuvawe na pojavata na bespravna gradba

Pri proekcija na potrebniot stanben fond za potrebite na GUP Makedonska Kamenica treba da se obrne vnimanie osobeno na:

- stanbeniot deficit, odnosno postoewe na doma}instva bez stan,
- od potrebata za nov stanben fond po osnov na porastot na brojot na 'itelite i namaluvawe na prose~niot broj ~lenovi na doma}instva,
- od potrebata za zamena na substandardniot stanben fond,
- od potrebite za koregirawe, odnosno podignuvawe na standardot i kulturata na domuvaweto
- od potrebata za predviduvawe na stanovi za odmor i rekreacija

Osnovna opredelba vo politikata na stanbenata izgradba vo Makedonska Kamenica vo planiraniot period (spored GUP-ot) treba da bide e realizacija na zacrtanite celi na koncepcijata na domuvaweto vo zavisnost od potrebite i ekonomskite mo'nosti.

Proekcijata na potrebniot stanben prostor za Makedonska Kamenica vo planskiot period treba da se zasniva na normativite zacrtani vo PPRM i toa:

20-25 m^2/‘itel stanbena povr{ina, 40-80 m^2/stan (optimalna golemina), 100% opremenost na stanot so instalacii i potpolno eliminirawe, odnosno zamena na substandardniot stanben fond.

Vrz osnova na predvidenite demografski pokazateli koi se odnesuvaat na porastot na brojot na doma}instva vo planskiot period, namaluvawe na prose~nata golemina na doma}instvata, mehani~kiot priliv i drugite parametri koi treba da se zadovolat, vo Prostorniot plan e dadena proekcija na stanbenite potrebi za site op{tini vo Republikata.

	Op{tina M.Kamenica
stanben suficit	212
stanovi koi se zadr‘uvaat	2092
substandardni stanovi	283
doma}instva vo 2020g	2705
novi stanovi po osnov porast na naselenie	542
novi stanovi po osnov otklonuvawe na deficit	0
vkupno novi stanovi vo 2020g	825
vkupno stanovi vo 2020g	2917

*podatocite se zemeni po starata teritorijalna podelba soglasno PPRM

Podatocite se prezentirani za Op{tina Makedonska Kamenica, i istite mo‘e da se koristat kako orientaciona ramka za potrebite na GUP-ot.

Vo ekspertnite elaborati koi se sostaven del na PPRM e evidentirani se lokaliteti so bespravna gradba na teritorija na cela r. Makedonija.
Bespravnata gradba predizvikuva brojni posledici vo prostorot me|u koi najmarkantni se:

- uzurpacija na zemjodelskite povr{ini,
- uni{tuvawe i degradacija na prirodnite vrednosti,
- izgradba na objekti na povr{ini od javen interes,
- sozdavawe na nehigienski naselbi,
- koncentracija na naselenieto bez socijalna infrastruktura,
- izgradba na mnogu nedovr{eni objekti

Za suzbivawe na bespravnata gradba donesena e soodvetna zakonska regulativa so {to se ureduvaat uslovite, na~inot i postapkata za evidentirawe, utvrduvawe na praven status i tretman na bespravno izgradenite objekti. Toa e Zakonot za postapuvawe so bespravno izgradeni objekti (Sl.Vesnik na RM br.23/11), Zakonot za izmenuvawe i dopolnuvawe na Zakonot za postapuvawe so bespravno izgradeni objekti (Sl.Vesnik na RM br. 54/11, 155/12, 72/13), kako i standardite spored koi se vklopuvaat bespravnite objekti vo urbanisti~ko planskata dokumentacija, utvrdeni so Pravilnikot za standardi za vklopuvawe na bespravni objekti vo urbanisti~ko planska dokumentacija (Sl. Vesnik br56/11).

Javni funkcii

Op{ti celi vo politikata na razvoj na javnite funkcii vo Makedonska Kamenica za planskiot period se slednite:

‡ namaluvawe na razlikite vo kvalitetot na ‘iveewe;

- aktivirawe i samoinicijativi na gra|anite niz razli~ni institucionalni i voninstitucionalni aran'mani;
- zgolemuvawe na iskoristenosta na izgradenite fondovi za potrebite na rabotata na javnita funkcii;
- prilagoduvawe na normativite za proektirawe i gradewe na novi objekti na barawata za kvalitet, lesno odr'uvawe na objektite i upotreba na soodvetni materijali i oprema;
- ponatamo{en razvoj na mre'ata na institucii za vospituvawe i obrazovanie na decata od predu~ili{na i u~ili{na vozrast;
- pogolem stepen na vrabotenost na 'enite vo sfera na javnite funkcii;
- izgradba i rekonstrukcija na objekti za obezbeduvawe na optimalen u~ili{en prostor vo objektite i vo dvornoto mesto;
- Zajaknuvawe i pro{iruvawe na postojnite institucii od socijalnata sfera
- Za{tita na zdravjeto na stari lica
- Obezbeduvawe na prostorni kapaciteti i objekti od oblasta na kulturata i sportot

Analizirano po dejnosti koi spa|aat vo kategorizacijata javni funkcii, celite se sledni:

Obrazovanie:

- ponatamo{en naglasen razvoj na mre'ata institucii za predu~ili{no vospituvawe i obrazovanie poradi nivnoto zna~ewe vo psihofizi~kiot razvoj na mladata li~nost,
- pouspe{no podgotvuvawe na decata za u~ili{te i sé pogolem stepen na vrabotenost, posebno na 'enite;
- porazvieni kapaciteti i mre'a na detski ustanovi (jasli, kombinirani detski ustanovi i sl.).
- So predu~ili{ni ustanovi treba da bidat opfateni 70% od decata na predu~ili{na vozrast so celodnevno ili poludnevno boravewe.

Osnovno obrazovanie:

- celosen opfat na decata od osnovnata u~ili{na vozrast;
- rabota na u~ili{tata vo edna smena so celodnevno boravewe na u~enicite;
- izgradba i rekonstrukcija na objekti soglasno sovremenite pedago{ki i higienski barawa i obezbeduvawe optimalen u~ili{en prostor spored sovremenite standardi i navedenite celi (za objektot i dvornoto mesto);
- razvivawe na mre'a na osnovni u~ili{ta, po mo'nost za sekoe naseleno mesto, ili vo bliska naselba, so organiziran prevoz so u~ili{ni avtobusi;
- postojano prisposobuvawe na programskite sodr'ini i obrazovno vospitnata funkciite na u~ili{teto so sovremenite pedago{ki i novi nau~ni soznanija.

Sredno obrazovanie::

- obezbeduvawe celosen opfat na mladinata od sredno u~ili{na vozrast;
- permanentno obezbeduvawe na materijalna podloga vo smisol na razvivawe na poramnomerna mre'a na sredni u~ili{ta dostapni za pogolemiot broj na naseleni mesta;
- izgradba i rekonstrukcija na objekti soglasno sovremenite pedago{ki i higienski barawa i obezbeduvawe optimalen u~ili{en prostor spored sovremenite standardi i navedenite celi (za objektot i dvornoto mesto);
- usoglasuvawe na programskite sodr'ini so potrebite na stopanstvoto i nestopanskite dejnosti, zasnovani na sovremenata
- pedago{ka nauka i praktika so naglasena op{to - obrazovna i vospitna dimenzija.

Visoko obrazovanie - razvojot na visokoto obrazovanie treba da bazira na slednite elementi:

- kapacitetite na visoko-u~ili{nite ustanovi i nivnata prostorna razmestenost definirani se so postojnite objekti i kompleksi, a profilite }e se redifiniraat soglasno potrebite na stopanstvoto i nestopanskite dejnosti, vo taa smisla {to naso~uvaweto treba da se odviva vo pravec na obezbeduvawe na visoko-stru~ni kadri za naso~eni oblasti i granki na razvojot;
- usoglasuvawe na razvojot na visoko-u~ili{nite institucii so o~ekuvanata zabrzana socijalna, ekonomska, kulturna i druga razvojna tendencija na naselenieto.

Obrazovanie za vozrasni - obrazovanieto za vozrasni treba da se odviva vo naredniot period vo slednite nasoki:

- permanentno stru~no obrazovanie na vozrasnite, usovr{uvawe, kvalifikacija i specijalizacija na kadrite;
- osposobuvawe, usovr{uvawe, prekvalifikacija na rabotnicite

Zdravstvo:

- poramnomeren razvoj i namaluvawe na razlikite na razvienost na osnovnata zdravstvena za{tita pome|u urbanata gradska i ruralnata sredina
- podobruvawe na prostornata organizacija na zdravstvenite slu'bi (funkcii, kapaciteti, elementi) vo smisol na integriranost i racionalnost vo zadovoluvawe na potrebite na naselenieto;
- zgolemuvawe na fondot na posteli i podobruvawe na strukturata na zdravstvenite rabotnici.

Socijalna za{tita:

- ponatamo{en se poramnomeren razvoj na organizaciite za socijalna za{tita i organizaciite za zgri'uvawe i vospitanie na decata i nivno pottiknuvawe, od koi del, vo pazarnite uslovi na stopanisuvawe, }e mo'e da se formiraat i kako privatni institucii soglasno potrebite na naselenieto;

‡ za za{tita na zdravjeto na starite lica da se organiziraat specifi~ni vidovi na za{tita (smestuvawe, ishrana, doma{na nega i drugi lekuvawa, patrona'ni poseti i sl.).

Kultura:

‡ pozabrzan i podinami~en kulturen razvoj vo site sferi

Fizi~ka kultura:

‡ obezbeduvawe na prostori, kapaciteti i objekti od oblasta na fizi~kata kultura i nivna ramnomerna i racionalna prostorna razmestenost;
‡ pro{iruvawe na mre'ata na objekti na nivo na gradot, vo ustanovite za dneven prestoj i u~ili{tata, soglasno optimalnite standardi od ovaa oblast.

Vo ramkite na planirana mre'a na javnite slu'bi vo Vinica pokraj ekonomskite pokazateli, neophodno e da se vklu~at i soodvetni pokazateli na dostapnosta na uslugite za gra|anite, kako {to se:

‡ soobra}ajna dostapnost, informati~ka dostapnost (telefon, telefaks i sl.) so mo'nost za dnevni kontakti na pogolemi distanci kako edna od pri~inite za urbanata koncentracija, razvoj na komplementarni sodr'ini za oddelni dejnosti (domovi, pansioni, stacionari, kujni i sl.) i usoglaseno rabotno vreme na oddelni javni dejnosti spored potrebite na gra|anite,
‡ utvrduvawe na obvrzuva~ki standardi i normi za oddelni javni dejnosti, so cel da se obezbedat obvrzuva~ki, minimalni uslovi za zadovoluvawe na potrebite.

Preporakata za organizacija na javnite funkcii, soglasno planiranata mre'a na naselbi, poa|a od postojnata mre'a na javnite funkcii pod pretpostavka deka idniot razvoj na ovie funkcii }e se razviva vo soglasnost so ekonomskite, institucionalni i drugi promeni koi se vo tek.

Soglasno hierarhiskata mre'a na naselbi i definiraniot centralitet vo PPRM, Makedonska Kamenica e kategorizirana kako kako mala gradska naselba, koja do 2020god. }e se pridru'i na grupata na centralni naselbi(centri na mikroregion) koj se so populaciska golemina pod 30.000'iteli. Vakvata pozicija na Makedonska Kamenica vo sistemot na naselbi vo republikata gi predviduva slednoto nivo na javni funkcii:

Obrazovanie:

– osnovno (devetoletka), koe e zadol'itelno za site naselbi;
– sredno obrazovanie (izmeni i dopolnuvawa na Zakonot za sredno obrazovanie Sl. Vesnik br.49 od 2007god ~len.1),zadol'itelno za centralna naselba ili vo druga naselba na podra~jeto na teritorijalnata celina;
– organizirawe na komplementarni funkcii,
– vi{o i visoko obrazovanie mo'e da se predvidi dokolku postojat ekonomski opravdanosti i interes na zaednicata, za {to bi tebalo da se napravat dopolnitelni istra'uvawa;

Zdravstvena za{tita:

- od primarna zadol‘itelni se zdravstven dom, medicinski centar,i vonblokovski stacionar dokolku postoi ekonomski opravdanosti i interes na zaednicata vo javen i privaten sektor kako i aptekite kako komplementarni slu‘bi,
- od sekundarnata zdravstvena za{tita, neophodi se op{ti bolnici dodeka pak dokolku postoi interes i ekonomska opravdanost vo centralna naselba ili vo druga naselba na podra~jeto na teritorijalnata celina , mo‘e da se predvidat i specijalni bolnici i zavodi za medicinska rehabilitacija;

Socijalna za{tita:

- neophodno e predu~ili{no obrazovanie -detski gradinki
- dokolku postoi interes i ekonomski osnov po‘elni se domovi za smestuvawe na deca bez roditelsko staratelstvo, domovi za deca so funkcionalna i mentalna popre~enost,i centri za stari lica;
- site gore navedeni, mo‘e da se organiziraat kako potrebi na centri na op{tina;

Kultura:

- biblioteki i domovi na kultura a dokolku postoi interes i ekonomski osnov ,po‘elno e da se predvidat muzei, galerija, izlo‘beni prostori i nekakvi institucii od informati~kata dejnost , scensko muzi~ki dejnosti;
- site gore navedeni, mo‘e da se organiziraat kako potrebi na centri na op{tina;

Fizi~ka kultura:

- otvoreni, uredeni prostori, pogodni za organizirawe na razni sportski aktivnosti, opremeni so uredeni sanitarni prostori i so minimalen re‘im na odr‘uvawe;
- otvoreni, uredeni prostori, pogodni za organizirawe na razni sportski aktivnosti, opremeni so uredeni sanitarni prostori i so soodveten re‘im na koristewe;
- pokrieni objekti za sport i rekreacija so soodvetni sanitarni uredi i re‘im na odr‘uvawe i koristewe (bazeni, teniski igrali{ta, ve‘balnici i sali za gimnastika), dokolku postoi interes i ekonomski osnov;
- dokolku postoi interes i ekonomska osnova mo‘e da se organiziraat i pomali sportsko-rekreativni centri so multinamenski karakter,
- dokolku postoi interes i ekonomska osnova mo‘e da se organiziraat i pomali sportsko-rekreativni centri so multinamenski karakter, pa duri i takvi koi }e zadovoluvaat standardi za sojuzni i me|unarodni natprevari.

Osnovni normativi i standardi koi treba da se po~ituvaat pri predviduvawe na javnite funkcii vo Makedonska Kamenica se:

Za obrazovanie:

- osnovnoto obrazovanie e obvrzuva~ko za site deca vo dr'avata na soodvetnata vozrast i nastavata da se odviva vo edna smena; potrebna povr{ina iznesuva min. 7 m^2 /u~enik za povr{ina na objektot i min. 20 m^2 / u~enik za povr{ina na parcela,
- so sredno obrazovanie da bide opfatena celokupnata mladina na vozrast od 15-19 god. i mo'nosta nastavata da se odviva vo edna smena. Potrebnata povr{ina iznesuva 7 m^2 / u~enik za povr{ina na objektot i min. 25m^2 / u~enik za povr{ina na parcela,
- visoko obrazovanie da bide opfatena celokupnata mladina na vozrast od 20-24god. so potrebna minimalna povr{ina 30m^2 /student za povr{ina na parcela.

Za zdravstvo:

- min. 6 le'ai na 1000 'iteli; min. 8 m2 po bolni~ki le'aj od povr{inata na objektot i min 80 m2 po le'aj na parcelata za zdravstveniot objekt.

Za socijalna za{tita:

- za objektite od socijalen karakter (za deca bez roditeli i za stari lica) se planiraat po 3 mesta na 1000 'iteli so min. 15 m^2 na povr{ina na objektot po korisnik i min 30 m^2 p/ korisnik za povr{inata na parcelata.
- za organizacii za zgri'uvawe i vospituvawe na deca od predu~ili{na vozrast se planiraat po 9m^2 /dete od bruto povr{ina na objektot . Od povr{inata na parcelata se planira po min 30m^2 /korisnik za detski jasli i 35m^2 /korisnik za detska gradinka za povr{ina na parcela.

Za kultura:

- postignuvawe na povisok stepen na organiziranost, zgolemuvawe na stepenot na iskoristenost na postojnite kulturni kapaciteti so pro{iruvawe na mre'ata na ustanovi, ne samo preku dr'avni institucii, tuku i preku lokalnite zaednici i privatniot interes za investirawe vo ovie dejnosti.
- za bibliotekite se planira min. 100 m^2 na 1000 'iteli.
- za teatrite na 1000 'iteli se planiraat 20 mesta ili 7 m^2/ gleda~ za minimalna povr{ina na parcela. Za kino na 1000 'iteli se predviduva 50 mesta: ili min 3m^2po gleda~ za povr{ina na parcela.

Za fizi~ka kultura:

- pottiknuvawe i ohrabruvawe na lokalni i privatni inicijativi, pokraj dr'avnite za podobruvawe na postojnite kapaciteti i gradba na novi. Za objekti od sport i rekreacija od povr{inata na parcelata se predviduva min 2m^2po 'itel za igrali{ta za deca i 2m^2 po 'itel za sportski tereni.

Industrija

Razvojot i prostornata razmestenost na industrijata pretstavuva zna~aen faktor za pottiknuvawe na razvojot na vkupnata ekonomija i modernizacija na drugite oblasti od ekonomskiot i op{testveniot ‘ivot. Efikasnoto i uspe{no sproveduvawe na nasokite i opredelbite za pottiknuvawe na razvojot na industriskite dejnosti i nivno racionalno razmestuvawe vo prostorot gi determiniraat pozitivnite promeni i vo drugite segmenti na ekonomijata: porast na vrabotenosta, zgolemuvawe na bruto doma{niot proizvod, podobruvawe na ‘ivotniot standard i dr.

Vrz osnova na soznanijata i opredelbite na nacionalnata strategija za ekonomski razvoj na Republika Makedonija (MANU, 1997), kako i vrz osnova na dosega{niot razvoj, a osobeno konceptot na odr‘liv razvoj, osnovnite nasoki i strate{ki opredelbi na dolgoro~niot razvoj na industrijata se slednite: tehnolo{ko prestrukturirawe, izvozna orientacija na vode~kite sektori i granki; po{iroko voveduvawe i razvoj na ekolo{ki-prostorno prifatlivo industrisko proizvodstvo so razvoj na {tedlivi tehnologii (vo odnos na prirodnite resursi, energijata i gorivoto i rabotnata sila) i (ili) malootpadni (bezotpadni) tehnologii; zgolemuvawe na efikasnosta na proizvodstvoto; po~ituvawe na investicionite kriteriumi vrz baza na kontinuirano planirawe i prifa}awe na pazarnite kriteriumi na stopanisuvawe; strategija na razmestenost na industriskite kapaciteti koja ja respektira prostornata struktura na faktorite na razmestenosta, racionalniot raspored na materijalnite proizvodstveni fondovi, od aspekt na vkupniot prostor na Republikata i potrebite od kompleksen razvoj na oddelni teritorijalni edinici; razvoj na malite pretprijatija, zaradi ostvaruvawe na konceptot na decentraliziraniot razvoj i razmestenost na industrijata.Razvojot na industrijata po oddelnite op{tini, osobeno pomalite, se o~ekuva da se ostvaruva so gradba na mali, fleksibilni kapaciteti i pogolema zastapenost me|u drugoto i na agroindustriskiot sektor.

Vo planskiot period, industriskoto proizvodstvo se o~ekuva da bide zastapeno vo site op{tini i da ostvaruva raste‘ koj }e pridonese za zgolemuvawe na vrabotuvaweto, podobruvawe na uslovite za ‘iveewe na gra|anite na po{irokiot prostor na zemjata.

Dokolku so planskiot opfat na GUP na Gradot Makedonska Kamenica se planiraat povr{ini so proizvodna namena, potrebno e da bidat primeneti planskite opredelbi za razvoj na industrijata utvrdeni so Prostorniot plan na Republika Makedonija. Industrijata koja e vode~ka stopanska dejnost i dvigatel na razvojot na vkupnata ekonomija ima zna~ajno vlijanie vrz kvalitetot na `ivotnata sredina. Vo uslovi na usvoenata razvojna paradigma na "odr`liv" razvoj, naporite treba da se naso~at kon su{testveni promeni vo strategijata i politikata za razvoj i prostorna alokacija na industriski granki zasnovani na principite na ekolo{ka za{tita. Spored filozofijata na odr`liv razvoj, ekonomskiot odnosno industriskiot razvoj i za{titata na `ivotnata sredina pravat edinstven sistem. Odr`liviot razvoj pretstavuva alternativa za zagrozenite prirodni i sozdadeni vrednosti i za sozdavawe na humano op{testvo i okru`uvawe. Razre{uvaweto na konfliktite vo ovoj sistem treba da po~iva na interakcija na relacijata prostor i socio-ekonomskata komponeneta na razvojot.

Soobra}aj i vrski

komunikaciski potsistemi, e etablirana preku sistemot za soobra}aj i vrski vrz ~ija osnova, pome|u drugoto, se temeli i organizacijata na prostorot na dr'avata. Komunikaciskite sistemi vo Republika Makedonija, koi se od osobeno zna~ewe za razvojot na stopanskite aktivnosti, se o~ekuva da se podobruvaat, unapreduvaat i da se razvivaat vo dve nasoki na razvoj na komunikaciite:

- eksternoto povrzuvawe na dr'avata (strate{ki koridori);
- internoto povrzuvawe vo dr'avata (regionalni i lokalni potrebi).

Osnova za eksternoto povrzuvawe na dr'avata se definiranite komunikaciski koridori soglasno me|unarodnite konvencii i preporaki, {to voedno se i osnova za orientacija kon evropskite i balkanskite opredelbi za ekonomski i tehnolo{ki komunikacii, {to e od osobeno zna~ewe za izvozot.

Osnovata za internoto povrzuvawe vo dr'avata odnosno planirawe i razvoj na patnata mre'a na R. Makedonija se bazira na kategorizacija na pati{tata, na strate{ki definirani me|unarodni koridori za paten soobra}aj, na dosega izgradenata evropska patna mre'a-TEM so "E" oznaka na pati{tata, na dosega izgradenata magistralna i regionalna patna mre'a, kako i na opredelbite od dolgoro~nata strategija za razvoj.

Mre'ata na pati{ta "E" oznaka {to gi definira me|unarodnite koridori za paten soobra}aj niz Republikata se: E-65, E-75, E-850, E-871.

Spored Prostorniot plan na Republika Makedonija (2002 - 2020 g.) avtopatskata i magistralna patna mre'a relevantna za predmetniot prostor e:

- M-5 - (Krstosnica Podmoqe-Ohrid-Resen-Bitola-Prilep-Veles-Babuna-krstosnica Otovica- [tip-Ko~ani-Del~evo-BG-Zvegor), so (Krak Bitola-krstosnica Kukure~ani-GR-Mexitlija)

Vrz osnova na Odlukata za kategorizacija na dr`avnite pati{ta (Sl. Vesnik broj 133/11, 150/11 i 20/12) ovoj magistralen paten pravec se preimenuva so oznakata:

- A3 - (Krstosnica Trebeni{te-vrska so A-2-krstosnica Podmoqe-Ohrid-Kosel-Resen-Bitola-Prilep-Veles- [tip-Ko~ani-Del~evo-granica so Bugarija-grani~en premin Ramna Niva), delnica Bitola-krstosnica Kukure~ani-granica so Grcija-grani~en premin Mexitlija-delnica Kosel-vrska so A-3-Ohrid-granica so Albanija-GP Qubani{ta)

Vo idnata patna mre'a na R. Makedonija, osnovnite patni koridori }e gi sledat ve}e tradicionalnite pravci vo nasoka sever-jug (koridor 10), odnosno istok-zapad (koridor 8), {to se vkrstosuvaat vo prostorot pome|u gradovite: Skopje, Kumanovo i Veles. Na toj na~in del od magistralnite pati{ta vo Republika Makedonija }e formiraat tri osnovni patni koridori, {to treba da se izgradat so tehni~ki i eksploatacioni karakteristiki kompatibilni so sistemot na evropskite avtopati{ta (TEM):

- sever-jug: M-1 (Srbija - Kumanovo - Veles - Gevgelija - Grcija)
- istok-zapad: M-2 i M-4 (Bugarija-Kriva Palanka-Kumanovo-Skopje-Tetovo-Struga-Albanija i krak Skopje - Srbija)
- istok-zapad: M-5 (Bugarija - Del~evo - Ko~ani - [tip - Veles -Prilep - Bitola - Resen - Ohrid- Trebeni{ta- M4 (krak Bitola -granica so Grcija)

Na avtopatskata i magistralnata patna mre‘a se nadovrzuvaat regionalnite pati{ta, {to zaedno so lokalnite kategorizirani pati{ta }e ja so~inuvaat patnata mre‘a na Republika Makedonija. Relevanten regionalen paten pravec za predmetnata lokacija spored Prostorniot plan na Republika Makedonija (2002 - 2020 g.) e:

– R-208 - (Vrska so M-2 - Toranica - Makedonska Kamenica - vrska so M-5)

Vrz osnova na Odlukata za kategorizacija na dr`avnite pati{ta (Sl. Vesnik broj 133/11, 150/11 i 20/12) ovie regionalni patni pravci velguvaat vo grupata na regionalni pati{ta "R1" i se preimenuvaat so oznakata:

– R1210 - (Vrska so A2-Toranica-Sasa-Makedonska Kamenica-vrska so A3)

Dinamikata za realizacija na mre‘ata, {to }e ovozmo‘i celosno opslu‘uvawe na Republika Makedonija, }e bide vo funkcija na soobra}ajnite potrebi (o~ekuvaniot obem na soobra}ajot), potrebite za integracija vo evropskiot paten sistem, kako i ekonomskata mo} na dr‘avata, a trasite na me|unarodnite i magistralnite pati{ta, zadol‘itelno }e pominuvaat nadvor od naselenite mesta i se predlaga da se re{avaat so denivelirano vkrstosuvawe so ostanatata patna mre‘a.

Pri planirawe da se po~ituva za{titna zona na patot, soglasno Zakonot za javni pati{ta (Sl.v. na RM, br. 84/08, br. 52/09, br. 114/09, br.124/10, br.23/11 i br.53/11).

<u>@elezni~ki soobra}aj</u>: Koncepcijata za razvoj na `elezni~kiot sistem bazira na potrebata za modernizacija i pro{iruvawe na ‘eleznicata vo celina, kako i povrzuvawe na ‘elezni~kata mre‘a na Republika Makedonija so soodvetnite mre‘i na Republika Bugarija i Republika Albanija.

@elezni~kata mre‘a na Republika Makedonija, vo planskiot period, treba da ja so~inuvaat: magistralni ‘elezni~ki linii od me|unaroden karakter, regionalni linii i lokalni linii.

1. Magistralni ‘elezni~ki linii od me|unaroden karakter:
   - SR- Tabanovce-Skopje-Gevgelija-GR ..... 213,5 km
   - SR - Blace-Skopje ..... 31,7 km
   - SR -Kremenica-Bitola-Veles..... 145,6 km
   - BG -Kriva Palanka-Kumanovo ..... 84,7 km
   - AL-Struga-Ki~evo-Skopje ..... 143,0 km

Pokraj postojnite vrski Tabanovce i Blace na sever, odnosno Gevgelija i Kremenica na jug, }e se izvr{i i soodvetno povrzuvawe na istok kon Republika Bugarija, odnosno na zapad kon Republika Albanija, so {to }e se ovozmo‘i celosno integrirawe na makedonskiot ‘elezni~ki sistem so soodvetnite sistemi na sosednite dr‘avi.

Vo planskiot period do 2020 god. me|udrugoto se o~ekuva razvoj na integralniot transport, odnosno tehni~ko-tehnolo{koto doopremuvawe na Makedonskite ‘eleznici za izvr{uvawe na zada~ite i za vklu~uvawe vo me|unarodniot soobra}aj, {to e vo soglasnost so strategijata na razvojot na ‘elezni~kiot soobra}aj i so realnite mo‘nosti na Republika Makedonija.

<u>Vozdu{en soobra}aj:</u>Vozdu{nite pati{ta vo Republika Makedonija se integralen del od evropskata mre‘a na vozdu{ni koridori so {irina od 10 nauti~ki milji vo koi kontrolirano se odvivaat preletite nad teritorijata na dr‘avata. Primarnata aerodromska mre‘a vo Republika Makedonija treba da ja

so~inuvaat vkupno 4 aerodromi za javen vozdu{en soobra}aj, i toa vo Skopje, Ohrid, Strumica i Bitola. Aerodromot vo Skopje da se osposobi za priem i otprema na interkontinentalni avioni (so prodol'uvawe na postojnata poletnosletna pateka, ili so izgradba na nov aerodrom na druga lokacija), aerodromot vo Ohrid da se rekonstruira vo povisoka-II kategorija, a novite aerodromi {to se predviduvaat vo Strumica i Bitola da bidat so dominantna namena za kargo transport na stoki.

Rekonstrukcija na skopskiot aerodrom, ili aktivirawe na lokacija za izgradba na nov aerodrom, koj }e mo'e bez ograni~uvawe celosno da gi opslu'uva site vidovi na patni~ki avioni, e opredelba koja }e proizleze po izrabotkata na Studijata za aerodromi.

Sekundarnata aerodromska mre'a se predlaga da ja so~inuvaat sega{nite 5 rekonstruirani i tehni~ki doopremeni sportski aerodromi i vkupno 15 aerodromi za stopanska avijacija, od koi 7 novi. Pokraj toa treba da se uredat i okolu 20 tereni za dopolnitelen razvoj na vozduhoplovniot sport i turizam vo soglasnost so me|unarodnite propisi za vakov vid na aerodromi.

Telefonska mre`a: AD "T-Home" za svoite korisnici obezbeduva {irok opseg na uslugi kako {to se: govorni uslugi (vklu~uvaj}i uslugi so dodadena vrednost), uslugi za prenos na podatoci, pristap do internet, mobilni telekomunikacioni uslugi, javni govornici i t.n.

Komunikacionite uslugi se obezbeduvaat vrz osnova na dobro vospostavenata telekomunikaciona mre'a so primena na najsovremeni tehnologii.

Korisnicite vo ova podra~je vo komunikaciskiot soobra}aj se priklu~eni preku telefonskata centrala vo Makedonska Kamenica.

Mobilna telefonija:Korisni~ki kompanii za mobilna telefonija vo Makedonija se T- Mobile, One i VIP. Tie vo svoite sekojdnevni razvojni aktivnosti vr{at:

- Kvalitetno mre'no pokrivawe so mobilen signal na:
  - regioni, op{tini, naseleni mesta,
  - podra~ja od javen interes (kulturno-istoriski, sportski, stopanski, industriski, pograni~ni zoni i dr.)
  - soobra}ajna i transportna infrastruktura
- Izgotvuvawe na proekti za razvoj na mre'ata soglasno postoe~kata infrastruktura na terenot
- Usoglasuvawe na razvojnite planovi so oddelni institucii na dr'avata (ministerstva, upravi i sl.).

Gradot kako i celiot ovoj region, pokrieni e so signal na mobilna telefonija na site tri kompanii.

Za{tita na `ivotnata sredina

Analizata na vlijanijata vrz 'ivotnata sredina, kako preventiva, ima za cel da gi identifikuva mo'nite problemi, da gi racionalizira tro{ocite i da napravi optimalen izbor na merkite za za{tita na 'ivotnata sredina. Za razlika od "pasivniot" pristap, so koj se primenuvaat za{titni merki po

nastanatiot problem, {to pretstavuva finansisko optovaruvawe na proizvoditelite, dava~ite na uslugi i op{testvoto vo celost, preventivnata za{tita na ‘ivotnata sredina se transformira vo element na razvoj i pojdovna osnova za globalnoto upravuvawe so ‘ivotnata sredina zasnovano na principite na odr`liviot razvoj. Odr‘uvaweto na kontinuitet vo sledeweto na sostojbite vo mediumite i oblastite na ‘ivotnata sredina, dava pretstava za trendot na promeni koi nastanale vo tekot na podolg vremenski period na analiziranoto podra~je, kako osnova za planirawe i predviduvawe na promenite koi bi mo‘elo da se o~ekuvaat vo ‘ivotnata sredina vo vremenskata ramka na koja se odnesuva planskiot dokument.

Za realizacija na sistemot na za{tita na ‘ivotnata sredina pri izrabotkata na Generalen urbanisti~ki plan na grad Makedonska Kamenica potrebno e da se po~ituvaat slednite celi:

- Utvrduvawe na programski indikatori i monitoring za sledewe na zdravstvenata sostojba na naselenieto vo relacija so kvalitetot na ‘ivotnata sredina;
- Sozdavawe na infrastruktura koja{to seopfatno }e gi povrze zagaduva~ite, subjektite na kontrola i monitoring, kako i instituciite vo koi{to se planira razvojot, vo zakonski opredeleni ramki;
- Za{teda na energijata preku proizvodstvo na toplinska i elektri~na energija od otpadnite gasovi od industriski kapaciteti, koristewe na biogas i reciklirawe kako za{teda na surovini, prirodni resursi i energija, za{teda na vodni resursi preku globalno upravuvawe so vodostopanskite sistemi;
- Osnova za upravuvaweto so ‘ivotnata sredina da bide seopfaten monitoring, vospostavuvawe standardi i merki za za{tita vo zavisnost od kapacitetot na podra~jeto, usoglaseno so postojnata zakonska regulativa.

Naru{uvaweto na prirodnite procesi vo `ivotnata sredina se javuva kako posledica na neracionalnoto iskoristuvawe na prirodnite resursi i ‘ivotniot prostor, preku: degradirawe na po~venite povr{ini pod dejstvo na prirodniot ili antropogeniot faktor; prenamena na zemjodelsko zemji{te so visoka bonitetna klasa za neproduktivni ili pomalku produktivni celi; primena na zastareni proizvodstveni tehnologii vo industrijata i t.n.

Odredbi za sproveduvawe na Prostorniot plan na Republika Makedonija koi treba da se po~ituvaat pri izrabotkata na Generalen urbanisti~ki plan na grad Makedonska Kamenica se:

- Vospostavuvawe i odr‘uvawe na Katastar za ‘ivotnata sredina;
- Integrirano spre~uvawe i kontrola na zagaduvaweto vo industriskiot i energetskiot sektor i zgolemuvawe na efikasnosta na sistemite za pre~istuvawe kaj evidentiranite zagaduva~i preku izdavawe na integrirani ekolo{ki dozvoli;
- Upravuvawe so zagaduvawe od soobra}ajot;
- Podobruvawe na kvalitetot na povr{inskite vodi so zadol‘itelna izgradba na stanici za predtretman na industriskite otpadni vodi;
- Za{tita na izvori{tata, bunarite i podzemnite vodi kako potencijal za vodosnabduvawe so utvrduvawe na za{titni zoni;

- Rekultivacija na degradirani povr{ini, deponii za komunalen cvrst otpad i "divi" deponii vo regionot;
- Za{tita na {umite vo podra~jata pokraj urbanite zoni.

So cel da se obezbedi za{tita i unapreduvawe na ‘ivotnata sredina pri izrabotkata na Generalen urbanisti~ki plan na grad Makedonska Kamenica potrebno e da se po~ituvaat odredbite propi{ani vo zakonskata regulativa od oblasta na za{tita na ‘ivotnata sredina i podzakonskite akti doneseni vrz nivna osnova.

Merki za za{tita na ‘ivotnata sredina koi treba da se prevzemat so cel da se obezbedi odr‘liv razvoj na analiziranoto podra~je so minimalno negativno vlijanie vrz mediumite i oblastite vo ‘ivotnata sredina:

- Da se vnimava da ne dojde do iskoristuvawe na zemji{teto na na~in i obem so koj bi se zagrozile negovite prirodni vrednosti;
- Da se sledi i kontrolira prisustvoto na zagaduva~ki materii vo vozduhot so cel da se odr‘i kvalitetot na vozduhot vo granici na dozvolenite nivoa na emisii;
- Rekata Kamenica soglasno Prostorniot plan na Republika Makedonija e reka so naru{en kvalitet, poradi {to e potrebno da se predvidat soodvetni merki za za{tita;
- Da se predvidat soodvetni tehni~ki zafati za pre~istuvawe na otpadnite vodi i implementacija na tehnologii koi }e ovozmo‘at nivno povtorno iskoristuvawe za istata ili druga namena;
- Da se kontrolira kvalitetot na pre~istenite otpadni vodi pred ispu{tawe vo najbliskiot recipient, so cel da se usoglasat vrednostite na koncentracijata na materiite prisutni vo pre~istenata otpadna voda so propi{anite grani~ni vrednosti na maksimalno dozvolenite koncentracii na materiite prisutni vo recipientot;
- Da se prevzemat aktivnosti za namaluvawe na bu~avata i vibraciite od opremata, so cel da se izbegnat negativnite efekti od bu~avata i da se po~ituvaat propi{anite grani~ni vrednosti za dozvoleno nivo na bu~ava vo ‘ivotnata sredina;
- Organizirano upravuvawe so otpadot so cel da se minimizira negativnoto vlijanie vrz ‘ivotnata sredina, ‘ivotot i zdravjeto na lu|eto;
- Sozdava~ot i/ili poseduva~ot na otpadni materii i emisii gi snosi site tro{oci za sanacija na eventualno predizvikanite naru{uvawa vo ‘ivotnata sredina;
- Da se izveduvaat energetski efikasni objekti i da se primenuvaat najdobri dostapni tehnologii vo procesot na proizvodstvo.

Za{tita na prirodno nasledstvo

Od oblasta na za{tita na prirodata (prirodnoto nasledstvo, prirodni-te retkosti i biolo{kata i predelskata raznovidnost), urbanisti~kite planovi treba da se usoglasat so Prostorniot plan na Republika Makedonija na toj na~in {to, vrz osnova na re‘imot za za{tita, }e se organizira raspored na aktivnosti i izgradba na objekti koi }e se usoglasat so barawata koi gi

postavuva odr'livoto koristewe na prirodata i sovremeniot tretman na za{titata.

Osobeno vnimanie pri za{tita na prirodata, treba da se posveti na na~inot, vidot i obemot na izgradbata {to se predviduva vo za{titenite prostori za da se odbegnat ili da se nadminat sudirite i koliziite so inkompatabilnite funkcii. Za taa cel e neophodno po~ituvawe na slednite principi:

- Optimalna za{tita na prostorite so isklu~itelna vrednost;
- Za~uvuvawe i obnovuvawe na postojnata biolo{ka i predelska raznovidnost vo sostojba na prirodna ramnote'a;
- Obezbeduvawe na odr'livo koristewe na prirodnoto nasledstvo vo interes na sega{niot i idniot razvoj, bez zna~itelno o{tetuvawe na delovite na prirodata i so {to pomali naru{uvawa na prirodnata ramnote'a;
- Spre~uvawe na {tetnite aktivnosti na fizi~ki i pravni lica i naru{uvawa vo prirodata kako posledica na tehnolo{kiot razvoj i izvr{uvawe na dejnosti, odnosno obezbeduvawe na {to popovolni uslovi za za{tita i razvoj na prirodata;
- Racionalna izgradba na infrastrukturata;
- Koncentracija i ograni~uvawe na izgradbata;
- Pravilen izbor na soodvetna lokacija.

Soglasno Zakonot za za{tita na prirodata (Slu'ben vesnik na RM, broj.67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12,13/13, 163/13 i 41/14) i Zakonot za 'ivotna sredina (Slu'ben vesnik na RM, broj.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13 i 42/14) potrebno e vnesuvawe na merki za za{tita na prirodata pri planiraweto i ureduvaweto na prostorot i istite treba strogo da se po~ituvaat.

Soglasno Studijata za za{tita na prirodnoto nasledstvo, izrabotena za potrebite na Prostorniot plan na Republika Makedonija (Slu`ben vesnik na RM, br.39/04) na prostorot koj e predmet na razrabotka na Generalen urbanisti~ki plan na grad Makedonska Kamenica, nema registrirano nitu evidentirano prirodno nasledstvo.

Dokolku pri izrabotkata na Generalen urbanisti~ki plan ili pri ureduvawe na prostorot se dojde do odredeni novi soznanija za prirodno nasledstvo koe bi mo'elo da bide zagrozeno so urbanizacijata na ovoj prostor, potrebno e da se predvidat merki za za{tita na prirodnoto nasledstvo:

- Utvrduvawe na granicite i ozna~uvawe na site objekti koi bi mo'ele da bidat predlo'eni i proglaseni kako prirodno nasledstvo;
- Zabrana za vr{ewe na kakvi bilo stopanski aktivnosti koi ne se vo soglasnost so celite i merkite za za{tita utvrdeni so pravniot akt za proglasuvawe prirodnoto dobro ili Prostorniot plan za podra~je so specijalna namena;
- Magistralnata i ostanatata infrastruktura (nadzemna i podzemna) da se vodi nadvor od objektite so prirodni vrednosti, a pri pomali zafati potrebno e nejzino estetsko vklopuvawe vo prirodniot pejza';
- Vospostavuvawe na monitoring, permanentna kontrola i nadzor na objektite so prirodni vrednosti i prezemawe na stru~ni i upravni postapki za sanirawe na negativnite pojavi;

- Vospostavuvawe na stru~na sorabotka so soodvetni institucii vo okru'uvaweto;
- Po~ituvawe na na~elata za za{tita na prirodata soglasno Zakonot za za{tita na prirodata.

Kulturno nasledstvo

Vo svoeto mileniumsko postoewe, ~ovekovata civilizacija od praistorijata do denes, na teritorija na R. Makedonija, ostavila zna~ajni tragi od vonredni kulturni, istoriski i umetni~ki vrednosti, koi go potvrduvaat postoeweto, kontinuitetot i identitetot na makedonskiot narod na ovie prostori.

Prostorniot aspekt na nedvi'noto kulturno nasledstvo e predmet na analiza vo korelacija so dolgoro~nata strategija za ekonomski, op{testven i prostoren razvoj, odnosno strategijata za za~uvuvawe i za{tita na toa nasledstvo vo uslovi na pazarno stopanstvo.

Republi~kiot zavod za za{tita na spomenicite na kulturata, za potrebite na Prostorniot plan na Republikata, izgotvi Eksperten elaborat za za{tita na nedvi`noto kulturno nasledstvo vo koj e daden Inventar na nedvi'no kulturno nasledstvo od posebno zna~ewe.

Inventarot sodr'i spisok na registrirani i evidentirani nedvi'ni kulturni dobra, {to podrazbira spisok na nedvi'nite predmeti so utvrdeno svojstvo spomenik na kulturata, odnosno na nedvi'nite predmeti za koi osnovano se pretpostavuva deka imaat spomeni~no svojstvo. Toa se: arheolo{ki lokaliteti, crkvi, manastiri, xamii, bawi, bezisteni, kuli, saat kuli, turbiwa, mavzolei, konaci, mostovi, zgradi, ku}i, stari ~ar{ii, stari gradski jadra i drugi spomenici so nivnite imiwa, lokacii, bliskite naseleni mesta, period na nastanuvawe i op{tinite vo koi se nao|aat spomenicite.

Soglasno Zakonot za za{tita kulturnoto nasledstvo ((Sl.vesnik na RM br. 20/04, br.115/07, br.18/11, br.148/11, br.23/13, br.137/13, br.38/14 i br.44/14),), vidovi na nedvi'no kulturno nasledstvo se: spomenici, spomeni~ki celini i kulturni predeli.

Zna~aen del od nedvi'noto kulturno nasledstvo (okolu 45%), se nao|a vo ruralnite naselbi i ridsko-planinskite podra~ja, koi se celosno ili delumno napu{teni, {to zna~itelno ja uslo'nuva nivnata za{tita i koristewe.

Na podra~jeto koe e predmet na analiza nema registrirani nedvi'ni spomenici na kulturata (Eksperten elaborat).

Vo Arheolo{kata karta na Republika Makedonija, koja gi prou~uva predistoriskite i istoriskite sloevi na ~ove~kata egzistencija, od najstarite vremiwa do docniot sreden vek, na analiziranoto podra~je, evidentirani se lokaliteti:

- KO Makedonska Kamenica - Govedarnik, nekropola od docnoanti~ko vreme, se nao|a vo neposredna blizina na crkvata; Grobnici, starohristijanska crkva i nekropola, se nao|a vo atarot na Gr~ovsko maalo; Popova Glava, mogila od docnoanti~ko vreme, se nao|a na desniot breg na rekata Kamenica; Stari Grobni{ta, srednovekovna nekropola, se nao|a na 1 km severno od seloto i desno od asfaltniot pat; Crkva, mogili od rimsko vreme; ^ukar~e, tumul od 'elezno vreme, naselba vo neposredna blizina na Gr~ovsko maalo.

Spored Prostorniot plan na R.Makedonija, najgolem broj na celi se odnesuvaat na tretmanot i za{titata na kulturnoto nasledstvo vo planovite od ponisko nivo.

Pri izrabotka na planska dokumentacija od ponisko nivo, da se utvrdi to~nata pozicija na utvrdeniot lokalitet so kulturno nasledstvo i vo taa smisla da se primenat planski merki za za{tita na nedvi'no kulturno nasledstvo:

- zadol'itelen tretman na nedvi'noto kulturno nasledstvo vo procesot na izrabotkata na prostornite i na urbanisti~kite planovi od ponisko nivo zaradi obezbeduvawe na planski uslovi za nivnata za{tita, ostvaruvawe na nivnata kulturna funkcija, prostorna integracija i aktivno koristewe na spomenicite na kulturata za soodvetna namena, vo turisti~koto stopanstvo, vo maloto stopanstvo i uslugite i vo vkupniot razvoj na dr'avata;
- planirawe na rekonstrukcija, revitalizacija i konzervacija na najzna~ajnite spomeni~ki celini i objekti i organizacija i ureduvawe na kontaktniot, okolniot spomeni~en prostor zaradi za~uvuvawe na nivnata kulturno-istoriska dimenzija i soodvetna prezentacija;
- izmena i dopolnuvawe na prostornite i urbanisti~kite planovi zaradi usoglasuvawe od aspekt na za{tita na nedvi'noto kulturno nasledstvo;

Soglasno Zakon za prostorno i urbanisti~ko planirawe (Sl. vesnik na RM br. 70/13 - pre~isten tekst i 55/13, 163/13, 37/14 i 42/14-izmena i dopolna), vo prostornite i urbanisti~ki planovi, vrz osnova na dokumentacijata za nedvi'noto kulturno nasledstvo, zadol'itelno se utvrduvaat: planski merki za za{tita na spomenicite na kulturata, kako i nasoki za opredeluvawe na re'imot na nivnata za{tita.

Vgraduvaweto sootveten re'im za za{tita na nedvi'noto kulturno nasledstvo vo prostoren i urbanisti~ki plan se vr{i spored za{titno-konzervatorski osnovi za kulturno nasledstvo (Soglasno ~l. 71 od Zakonot za za{tita na kulturno nasledstvo).

Nedvi'noto kulturno nasledstvo, bez ogled dali e vo pra{awe graditelska celina ili poedine~en objekt, kako zaedni~ko kulturno bogatstvo na svetot, vo prostornite i urbanisti~kite planovi treba da se tretira na na~in koj }e obezbedi negovo uspe{no vklopuvawe vo prostornoto i organizacionoto tkivo na gradovite i naselenite mesta ili po{irokite podra~ja i potencirawe na negovite grade'ni oblikovni i estetski vrednosti.

Turizam i organizacija na turisti~ki prostori

Turizmot i ugostitelstvoto so svojata osnovna funkcija-prifa}awe, smestuvawe i istovremeno zadovoluvawe na golem broj raznovidni barawa i 'elbi na turistite, vlijae kako vrz vkupnata ekonomija i razvojot na odredena sredina, a isto taka ima izrazeno vlijanie i vrz prostorot vo koj ja obavuva dejnosta. Turizmot so svoeto multiplicirano vlijanie vo procesot na stopanisuvawe, posredno i neposredno, gi vklu~uva i drugite granki i dejnosti vo vkupnata ponuda na turisti~kiot pazar. Ova, pred sî, se odnesuva na ugostitelstvoto, trgovijata, soobra}ajot, zanaet~istvoto, zdravstvoto i na razni drugi vidovi uslugi. Isto taka, preku turizmot se nudat i se prodavaat i

nematerijalni vrednosti, kako {to se: razni informacii, obi~ai, folklor, zabava, sportsko-rekreativni aktivnosti i sli~no.

Vrz osnova na kompleksno sogledanite prirodni i sozdadeni uslovi i resursi po obem, kvalitet, rasprostranetost ili unikatnost, funkcionalnost, atraktivnost i stepen na aktiviranosta, na teritorijata na R. Makedonija kako posebni celini mo'e da se izdvojat slednite vidovi na turisti~ki potencijali: vodenite povr{ini, planinite, bawite, celinite i dobrata so prirodno i kulturno nasledstvo, tranzitnite turisti~ki pravci, gradskite naselbi, lovnite podra~ja i selata.

Soglasno so osnovnite dolgoro~ni celi, konceptot i kriteriumite za razvoj i organizacija na turisti~kata ponuda, vo Republikata se definirani vkupno 10 turisti~ki regioni so 54 turisti~ki zoni.

Predmetniot prostor pripa|a na Bregalni~ki turisti~ki region so 9 turisti~ki zoni i 29 turisti~ki lokaliteti i spored valorizacijata na turisti~kite prostori, e kategoriziran kako turisti~ki prostor so regionalno zna~ewe.

Za nepre~en razvoj na vkupnata turisti~ka ponuda na ova podra~je, se prepora~uva, pri idnata organizacija na proizvodnite i uslu'ni dejnosti da se po~ituva planskata opredelba utvrdena so Prostorniot plan na Republika Makedonija za za{tita na `ivotnata sredina i ostvaruvawe odr`liv ekonomski razvoj.

Za{tita od voeni razurnuvawa, od prirodni i tehnolo{ki katastrofi i havarii (za{tita i spasuvawe)

Soglasno Prostorniot plan na Republika Makedonija i soglasno Zakonot za odbrana (Sl.v. na RM br. 185/11-pre~isten tekst), Zakonot za{tita i spasuvawe (Sl.v.na RM br.93/12-pre~isten tekst) i Zakonot za upravuvawe so krizi (Slu'ben vesnik na RM, broj.29/05 i 36/11), gradot Makedonska Kamenica za koj se izrabotuva GUP spored stepenost na zagrozenost od voeni razurnuvawa se nao|a vo prostori so visok stepen na zagrozenost.

Soglasno so ~len 53 od Zakonot za{tita i spasuvawe treba da se primenuvaat merki za za{tita i spasuvawe.Toa opfa}a pred se objektite, da bidat otporni na seizmi~ki dejstvija, regulirawe na vodotecite i izgradba na sistem na odbranbeni nasipi, obezbeduvawe na protivpo'arni pre~ki, izgradba na objekti za za{tita i izgradba na potrebnata infrastruktura. Za efikasna za{tita na naselenieto i materijalnite dobra, zadol'itelno treba da se obezbedat sredstva za li~na i kolektivna za{tita, materijalno-tehni~ki sredstva potrebni za sproveduvawe na merkite za za{tita i spasuvawe, obuka za primena na sredstvata za za{tita i spasuvawe vo za toa predvidenite centri.

Obvrska za izgradba na zasolni{ta za osnovna za{tita imaat investitorite na objektite nameneti za telekomunikacii, televiziski, radio i pe~ateni mediumi, zna~ajni industiski i energetski objekti, zna~ajni soobra}ajni objekti i objekti nameneti za javni zdravstveni slu'bi, obrazovanie i kultura.

Obvrskata za izgradba na zasolni{ta se odnesuva na zagrozenite zoni. Zagrozenite zoni gi utvrduva Vladata i istite se sostaven del na prostornite i urbanisti~kite planovi.

Na~inot na izgradba, odr'uvaweto i koristeweto na zasolni{tata i drugite za{titni objekti i opredeluvaweto na potrebniot broj na zasolni{ni mesta so uredba gi ureduva Vladata.

Obvrskata na planirawe i izgradba na zasolni{ta zaradi za{tita na naselenieto od voeni razurnuvawa vo stanbenite, stopanskite, delovnite, javnite i drugite vidovi na grade'ni objekti e uredeno so pove}e zakoni i podzakonski akti, i toa:

- Zakon za odbrana (Slu'ben vesnik na RM, broj.185/11 - pre~isten tekst)
- Zakon za{tita i spasuvawe (Slu'ben vesnik na RM, broj.93/12 i 41/14)
- Zakon za upravuvawe so krizi (Slu'ben vesnik na RM, broj.29/05, 36/11 i 41/14)

Seizmi~kite pojavi-zemjotresite se dominantni prirodni nepogodi vo Republika Makedonija, koi mo'at da imaat katastrofalni posledici vrz ~ovekot i prirodata.

Prisutni se niz vekovite, nad deset seizmi~ki 'ari{ta vo zemjata ili vo nejzinata pobliska i po{iroka okolina. Zemjotresite so umereni magnitudi (M<6,0) mo'at da predizvikaat seriozni razurnuvawa, bidej}i tradicionalno gradenite objekti, osobeno vo ruralnite sredini, ne mo'at da gi izdr'at ovie zemjotresi bez zna~itelni o{tetuvawa.

Podra~jeto na gradot spored dosega{nite seizmolo{ki istra'uvawa, spa|a vo tereni podlo'eni na ~esti i silni zemjotresi predizvikani kako od podale~nite epicentralni 'ari{ta, taka i od lokalnite i se nao|a vo zona na **8** stepeni po Merkalievata skala na o~ekuvani zemjotresi.

Namaluvawe na seizmi~kiot rizik mo'e da se izvr{i so primena na soodvetni ekonomski merki za za{tita na sozdadenite vrednosti (grade'na intervencija na nosivata konstrukcija na postojnite objekti, zaradi doveduvawe na otpornost protiv najsilnite zemjotresi), odnosno zadol'itelna primena na normativno-pravna regulativa, so koja se uredeni postapkite, uslovite i barawata za postignuvawe na tehni~ki konzistenten i ekonomski odr'iv stepen na seizmi~ka za{tita, kaj izgradbata na novite objekti.

Vo idniot razvoj za za{tita na prostorot od poplavi i golemi vodi treba da se po~ituvaat preporakite opi{ani vo delot za vodostopanstvoto.

Od ostanatite meteorolo{ki pojavi so karakteristiki na elementarni nepogodi se manifestiraat pojavata na grad, luweni vetrovi i magli.

Kako posebna merka za za{tita od silnite vetrovi, pokraj komunikaciite, pretstavuva izborot na vegetacija.

Vo investicionite proekti treba da se razrabotat merkite za za{tita na ~ovekot, materijalnite dobra i 'ivotnata sredina od prirodnite katastrofi.

Za uspe{no funkcionirawe na za{titata od drugi nesre}i vo procesot na urbanisti~ko planirawe potrebno e da se prevzemat soodvetni merki za za{tita od po`ari, odnosno eventualnite ~ove~ki i materijalni zagubi da bidat {to pomali vo slu~ai na po'arite.

Vo odnos na dispozicijata na protivpo‘arnata za{tita, prostorot na gradot Makedonska Kamenica, vo slu~aj na po‘ar }e go opslu‘uva protivpo‘arnite edinici od gradot i okolnite naseleni mesta.

Vo procesot na planirawe potrebno e da se vodi smetka za konfiguracija na terenot, stepen na zagrozenost od po‘ari i uslovi koi im pogoduvaat na po‘arite: klimatsko-hidrolo{kite uslovi, ru‘ata na vetrovi i sli~no koi imaat vlijanie vrz zagrozenost i za{tita od po‘ari.

Zaradi pouspe{na za{tita od vakvite pojavi vo urbanisti~ki planovi i proekti se prevzemaat niza merki za otstranuvawe na pri~inite za predizvikuvawe na po‘ari, spre~uvawe na nivnoto {irewe, gasnewe i uka‘uvawe pomo{ pri otstranuvawe na posledicite predizvikani so po‘ari, koi se odnesuvaat na:

- izvorite za snabduvawe so voda, kapacitetite na vodovodna mre‘a i vodovodnite objekti koi obezbeduvaat dovolno koli~estvo voda za gasnewe na po‘ari;

- oddale~enosta me|u objektite so razli~na namena i otpornost na po‘ari na konstrukciite vnatre vo industriskata zona;

- {iro~inata, nosivosta i proto~nosta na pati{tata so koi }e se ovozmo‘i pristap na protivpo‘arni vozila do sekoj objekt i nivno manevrirawe za vreme na gasnewe na po‘arite;

Za{titata od po‘ari opfa}a merki i dejnosti od normativen, operativen, organizacionen, tehni~ki, obrazovno-vospiten i propaganden karakter, koi se uredeni so Zakonot za za{tita i spasuvawe (Sl.v.na RM br.36/04) koj e vo soglasnost so direktivite na Evropska Unija, kako i Uredbata za sproveduvawe na za{titata i spasuvaweto od po‘ari.

Edno od mo‘nite i neophodno potrebni preventivni merki za za{tita od tehni~ko - tehnolo{ki katastrofi e planiraweto, koe preku osoznavawe i analiza na sostojbite i opasnostite od mo‘nite incidenti, vo odr‘uvaweto na instalaciite i opremata, treba da sozdade prifatliv odnos kon ‘ivotnata sredina. Pritoa osnovnite metodolo{ki postapki za planirawe i ureduvawe na prostorot se:

-ocenka na sostojbite na prirodnite komponenti na ‘ivotnata sredina i stepenot na zagrozenost od pojava na tehni~ki katastrofi;

-ocenka na optovarenosta na prostorot so tehnolo{ki sistemi so odredeno nivo na rizik;

-analiza na me|usebnata zavisnost na prirodnite uslovi i postojnite tehnolo{ki sistemi;

-definirawe na nivoto na postojniot rizik pri redovna sekojdnevna rabota na tehnolo{kite sistemi i pri pojavata na incidentni slu~ai;

-procena na zagrozenosta na lu|eto i materijalnite dobra;

-utvrduvawe na kriteriumite za izbor na optimalna varijanta na za{tita vrz osnova na procenetiot stepen na zagrozenost.

So primena na ovaa metodolo{ka postapka mo‘e de se o~ekuva ostvaruvawe na slednite osnovni celi za za{tita od tehni~ko-tehnolo{ki katastrofi:

-maksimalno usoglasuvawe i koristewe na prostorot od aspekt na za{tita vo ramkite na prostornite mo‘nosti;

-vgraduvawe na merkite na koi se zasnovuva organizacijata na za{tita i spasuvawe na ~ove~kite ‘ivoti i materijalnite dobra od tehni~ko-tehnolo{ki katastrofi vo opredeluvaweto na namenata na prostorot;

-integrirawe na elementite na zagrozenosta vo ramkite na GUP na pra{awata vrzani so za{titata na ‘ivotnata sredina.

Zaradi postignuvawe na celosna za{tita na lu|eto, materijalnite dobra i potesnata i po{irokata ‘ivotna sredina postojat tri nivoa na prezemawe na sigurnosni, preventivni merki:

Prvo nivo: gi vklu~uva site merki koi se prezemaat vo odr‘uvaweto na opremata i instalaciite, zaradi sigurno koristewe na opasni materijali vo tehnolo{kite procesi i odbegnuvawe na tehnolo{ki katastrofi.

Vtoro nivo: se odnesuva na site merki koi treba da obezbedat ograni~uvawe na emisijata kako posledica od po‘ar, eksplozija ili osloboduvawe na hemikalii.

Treto nivo: vklu~uva merki koi se prezemaat za za{tita na ‘ivotnata sredina vo smisol na ograni~uvawe na efektite od emisija na opasni materii, ili posledici od po‘ar i eksplozii.

Pri izrabotkata na planovite od ponisko nivo treba da se ima predvid slednoto:

- potrebata od oformuvawe na sistemot na evidencija i analiza na tehnolo{kite akcidenti, kompaktibilen na sistemot MARS na Evropskata unija, kako baza za evidencija na opasni materijali, prisutni vo tehnolo{kite postrojki i mo‘ni pri~ini na katastrofi.
- potrebata od predviduvawe na preventivni merki za spre~uvawe na tehnolo{ki katastrofi, bazirani vrz analizata na odnesuvaweto na isti ili sli~ni postrojki.
- potrebata od zamena na halogeniranite jaglenovodorodi kako razladni sredstva i propelanti; redukcija na sega{nata emisija na golem broj na opasni supstanci do 50% i redukcija na emisija na benzen, hlormetan, duhloretan, bakar i kadmium od 60-70%; namaluvawe na emisijata na jaglenoroden-dioksid i sulfur-dioksid i defosfatizirawe i denitrificirawe na otpadniot materijal.
- izrabotka na soodvetni planovi i programi za za{tita na naselenieto i edukacija i trening na personalot vo slu~aj na eventualna tehni~ka katastrofa.

Usoglasuvawe na planskata dokumentacija so Prostorniot plan

Site aktivnosti vo prostorot treba da se usoglasat so nasokite na Prostorniot plan na dr`avata, osobeno zna~itelnite i onie koi se odnesuvaat na planiraweto i izgradbata na:

- ‡ dr'avnite infrastrukturni sistemi (pati{ta, 'eleznici, vozdu{en soobra}aj, telekomunikacii);
- ‡ energetskite sistemi, energovodi i pogolemi vodostopanski sistemi;
- ‡ grade'nite objekti va'ni za dr'avata;
- ‡ kapacitetite na turisti~kata ponuda;
- ‡ stopanskite kompleksi i onie koi se odnesuvaat na pogolemi koncentracii (slobodni ekonomski zoni);
- ‡ kapacitetite za koristewe na prirodnite resursi

Prostornite planovi na regionite, op{tinite i podra~jata od poseben interes i urbanisti~kite planovi se usoglasuvaat so Prostorniot plan na Republikata, osobeno vo odnos na slednite elementi:

- ‡ namenata i koristeweto na povr{inite;
- ‡ mre'ata na infrastruktura;
- ‡ mre'ata na naselbi;
- ‡ za{titata na 'ivotnata sredina.

Nasokite na Prostorniot plan na Republikata vo odnos na namenata i koristeweto na povr{inite se odnesuvaat na zalo'bata pri izrabotkata na urbanisti~kite planovi, povr{inite za site urbani sodr'ini treba da se baraat isklu~ivo na povr{ini od poslabi bonitetni klasi ;

Posebni merki i aktivnosti za ostvaruvawe na racionalnoto koristewe i za{tita na prostorot, kako i posebni interesi na prostorniot razvoj se:

1. Obezbeduvawe na sproveduvawe na postojnite zakoni i propisi so koi se za{tituva prostorot, resursite i nacionalnoto bogatstvo i se organizira i ureduva prostorot so cel za vkupen razvoj.
2. Racionalno koristewe na podra~jata za gradba i nivno pro{iruvawe ili formiraweto na novi vrz baza na kriteriumite za izgotvuvawe na soodvetna planska dokumentacija.
3. Nasokite i kriteriumite za ureduvawe na prostorot nadvor od grade'nite podra~ja treba da se utvrdat so pomo{na stru~ni osnovi i upatstvata od resorite na zemjodelstvoto, vodostopanstvoto, {umarstvoto i za{titata na 'ivotnata sredina.
4. Sozdavawe na uslovi za locirawe na mali stopanski edinici.

ZAKLU^NI SOGLEDUVAWA

Uslovite za planirawe se izdavaat za potrebite na izrabotka GUP za grad Makedonska Kamenica-op{tina Makedonska Kamenica i treba da pretstavuvaat vlezni parametri i smernici pri planiraweto na prostorot na gradot i po{iroko i postavuvawe na planskite koncepcii i re{enija po site oblasti relevantni za planiraweto na prostorot obraboteni vo Prostorniot plan na R. Makedonija, a vo soglasnost so istiot. Granicata na planskiot opfat na postojniot GUP iznesuva 200,4 ha.

Vo granicite na planskiot opfat se predviduvaat nameni i funkcii soglasno Zakonot za prostorno i urbanisti~ko planirawe i Pravilnikot za standardi i normativi za urbanisti~ko planirawe.

Postojnata akumulacija Kalimanci delumno navleguva vo granicite na planskiot opfat na GUP Makedonska Kamenica.

Ekonomski osnovi na prostorniot razvoj:

- Pri sproveduvaweto na strategijata za organizacija i koristewe na prostorot za ekonomski dejnosti, re{enijata vo prostorot treba da ovozmo'at pogolema atraktivnost na prostorot, za{tita na prirodnite i sozdadeni resursi i bogatstva, soobra}ajno i informati~ko povrzuvawe, lokaciona fleksibilnost i po~ituvawe na objektivnite faktori na razvojot.

  Izrabotkata i realizacijata na GUP-ot za gradot Makedonska Kamenica so povr{ina na planskiot opfat od 200,04 ha, soglasno opredelbite na Prostorniot plan na Republika Makedonija, treba da bazira na principite i standardite za za{tita na `ivotnata sredina i odr`liv razvoj, osobeno prevencija i spre~uvawe na negativnite vlijanija na postojnite i planirani proizvodni i uslu`ni dejnosti primenuvaj}i ja relevantnata zakonska regulativa.

  Pri izrabotkata na Generalniot urbanisti~kiot plan za Gradot Makedonska Kamenica treba da se ima vo predvid deka na isto~nata strana, edna od disperziranite povr{ini na planskiot opfat grani~i so lokacija za koja se izraboteni Uslovi za planirawe za stopanski kompleks so tehn. br. 00912. Navedenata zabele{ka ima za cel obezbeduvawe me|usebna kompatibilnost na namenite vo planskite opfati koi grani~at.

  Edna od planskite opredelbi utvrdeni so Prostorniot plan na Republika Makedonija e racionalno koristewe na zemji{teto zaradi {to e neophodno pred zapo~nuvawe na site aktivnosti da se utvrdi ekonomskata i op{testvena opravdanost za urbanizirawe na predlo`enata povr{ina od okolu 200 ha na planskiot opfat na GUP-ot za gradot Makedonska Kamenica.

Za{titata na zemjodelsko zemji{te:

- Za optimalno iskoristuvawe na ekolo{kite i drugi uslovi, se predlaga da se koristi reonizacijata spored koja Republika Makedonija e podelena vo 6 zemjodelsko-stopanski reoni i 54 mikroreoni. Predmetniot prostor pripa|a na Isto~en reon so 8 mikroreoni.
- Me|u prioritetnite opredelbi na Prostorniot plan e za{titata na zemjodelskoto zemji{te, a osobeno striktnoto ograni~uvawe na transformacijata na zemji{teto od I-IV bonitetna klasa za nezemjodelsko koristewe, kako i za~uvuvawe na kvalitetot i prirodnata plodnost na zemji{teto.

[umi i {umsko zemji{te:

- So cel da se otpo~ne vra}awe na {umata vo terenite kade taa nekoga{ postoela, da se ostvarat optimalni koristi od zemji{teto i biolo{kite kapaciteti vo {umarstvoto i da se spre~at {tetni aktivnosti vo {umarstvoto neophodno e po~ituvawe na pravnata regulativa i nejzinoto dosledno sproveduvawe. Koristeweto i izveduvaweto na aktivnosti vo {uma i na {umsko zemji{te da bide vo soglasnost so Zakonot za {umi (Sl.vesnik na RM, br.64 od 22.05.2009, izmena i dopolna na zakonot br.24/2011).

Vodostopanska infrastruktura:

- Planskiot opfat na gradot Makedonska Kamenica go zafa}a i krajbre'niot prostor na postoe~kata akumulacija Kalimanci. Namenata na akumulacijata e da obezbedi voda za navodnuvawe na obrabotlivite povr{ini, da obezbedi biolo{ki minimum na rekata i da obezbedi za{tita od poplavi i zadr'uvawe na nanosi.
- Zaradi zna~eweto i va'nosta na akumulaciite kako postojan izvornik na voda, sekoj subjekt e dol'en da se odnesuva vnimatelno i racionalno vo koristeweto na vodite, da go spre~uva zagaduvaweto na vodite i da izbegnuva aktivnosti koi mo'e da predizvikaat rizici za ~ovekovoto zdravje i za 'ivotnata sredina. Bidejki prostorite pogodni za izgradba na akumulacii se ograni~eni, strate{ka opredelba e maksimalna za{tita na tie prostori so prevzemawe na merki koi }e go spre~at degradiraweto na re~nite korita i so koi }e se obezbedi za{tita na slivnoto podra~je na akumulacijata.
- Pri definiraweto na planskiot opfat na gradot da se zapazi za{titniot pojas okolu akumulacijata po~ituvajki go maksimalnoto nivo na vodata, soglasno Zkonot za vodi.
- Pri obezbeduvaweto na potrebnite koli~ini na voda gradot Makedonska Kamenica, potrebna e primena na aktivnosti za sinhronizirana izgradba na vodostopanski objekti so koi }e se ovozmo'i pove}e korisnici da se snabduvaat so kvalitetna voda, {tedewe na vodata preku nejzino plansko i pove}ekratno koristewe i primena na moderni tehnologii vo upravuvaweto so vodosnabditelniot sistem.

- Okolu izvornikot koj }e se koristi za vodosnabduvawe na gradot da se oformat za{titni zoni i da se definira re'im na za{tita vo granicite na za{titnite zoni;
- Otpadnite vodi pred da se ispu{tat vo recipientot mora da bidat podlo'eni na tretman na pre~istuvawe, odnosno da bidat dovedeni do kvalitet prema "Uredbata za kategorizacija na vodotecite, ezerata, akumulaciite i podzemnite vodi".
- Dokolku vo granicite na planskiot opfat na gradot postojat stopanski kapaciteti koi od tehnolo{kiot proces ispu{taat otpadni vodi koi poradi svojot kvalitet mo'e da go onevozmo'at funkcioniraweto na pre~istitelnata stanica (idnata) za otpadni vodi ili da predizvikaat problemi vo funkcioniraweto na kanalizaciskata mre'a, stopanskiot subjekt mora da izvr{i predtretman na otpadnite vodi pred da gi ispu{ti vo kanalizaciska mre'a na gradot.
-

Energetika:

- Vo granicite na planskiot opfat na GUP Makedonska Kamenica se nao|a 110 kV trafostanicata Makedonska Kamenica. Niz opfatot minuvaat: 110 kV dalnovod TS Makedonska Kamenica-TS Ko~ani, 110 kV dalnovod TS Makedonska Kamenica-TS Vinica i 110 kV dalnovod TS Makedonska Kamenica-TS Del~evo, taka pri izrabotkata na urbanisti~kata i proektnata dokumentacija treba da se po~ituva "Pravilnikot za tehni~ki normativi za izgradba na nadzemni elektroenergetski vodovi so nominalen napon od 1 kV do 400 kV" (Sl.list na SFRJ br.65/1988 god.).

Domuvawe:

- Osnovna opredelba na stanbenata izgradba vo oblasta na domuvaweto vo Makedonska Kamenica vo planiraniot period treba da bide realizacija na zacrtanite celi na koncepcijata na domuvaweto vo zavisnost od potrebite i ekonomskite mo'nosti;
- Proekcijata na potrebniot stanben prostor za Vinica -izmena i dopolna vo planskiot period treba da se zasniva na normativite zacrtani vo PPRM i toa: 20-25 m^2/'itel stanbena povr{ina, 40-80 m^2/stan (optimalna golemina), 100% opremenost na stanot so instalacii i potpolno eliminirawe, odnosno zamena na substandardniot stanben fond.

Javni funkcii:

- Organizacija na planiranata mre'a na javnite funkcii, da poa|a od postojnata mre'a na javnite funkcii so zapazauvawe na propi{anite standardi i normativi soglasno Prostorniot plan na R. Makedonija i pod pretpostavka deka idniot razvoj na ovie funkcii }e se razviva vo soglasnost so ekonomskite, institucionalni i drugi promeni koi se vo tek.

Industrija:

- Razvojot na industrijata po oddelnite op{tini, osobeno pomalite, se o~ekuva da se ostvaruva so gradba na mali, fleksibilni kapaciteti i pogolema zastapenost me|u drugoto i na agroindustriskiot sektor.

  Vo planskiot period, industriskoto proizvodstvo se o~ekuva da bide zastapeno vo site op{tini i da ostvaruva raste' koj }e pridonese za zgolemuvawe na vrabotuvaweto, podobruvawe na uslovite za 'iveewe na gra|anite na po{irokiot prostor na zemjata.

  Dokolku so planskiot opfat na GUP na Gradot Makedonska Kamenica se planiraat povr{ini so proizvodna namena, potrebno e da bidat primeneti planskite opredelbi za razvoj na industrijata utvrdeni so Prostorniot plan na Republika Makedonija.

  Industrijata koja e vode~ka stopanska dejnost i dvigatel na razvojot na vkupnata ekonomija ima zna~ajno vlijanie vrz kvalitetot na `ivotnata sredina. Vo uslovi na usvoenata razvojna paradigma na "odr`liv" razvoj, naporite treba da se naso~at kon su{testveni promeni vo strategijata i politikata za razvoj i prostorna alokacija na industriski granki zasnovani na principite na ekolo{ka za{tita. Spored filozofijata na odr`liv razvoj, ekonomskiot odnosno industriskiot razvoj i za{titata na `ivotnata sredina pravat edinstven sistem.

Soobra}ajna infrastruktura:

- Navedenite pokazateli ja potvrduvaat dobrata postavenost na lokacijata vo odnos na soobra}ajnite pravci i tekovi vo R. Makedonija.
- Pri planirawe da se po~ituva za{titna zona na patot, soglasno Zakonot za javni pati{ta (Sl.v. na RM, br. 84/08, br. 52/09, br. 114/09, br.124/10, br.23/11, br.53/11, br.44/12, br.168/12, br.163/13, br.39/14 i br.42/14).

Za{tita na `ivotnata sredina:

- So cel da se obezbedi za{tita i unapreduvawe na `ivotnata sredina pri izrabotkata na Generalen urbanisti~ki plan na grad Makedonska Kamenica potrebno e da se po~ituvaat odredbite propi{ani vo zakonskata regulativa od oblasta na za{tita na `ivotnata sredina i podzakonskite akti doneseni vrz nivna osnova.
- Da se vnimava da ne dojde do iskoristuvawe na zemji{teto na na~in i obem so koj bi se zagrozile negovite prirodni vrednosti.
- Da se sledi i kontrolira prisustvoto na zagaduva~ki materii vo vozduhot so cel da se odr'i kvalitetot na vozduhot vo granici na dozvolenite nivoa na emisii.
- Rekata Kamenica soglasno Prostorniot plan na Republika Makedonija e reka so naru{en kvalitet, poradi {to e potrebno da se predvidat soodvetni merki za za{tita.
- Da se predvidat soodvetni tehni~ki zafati za pre~istuvawe na otpadnite vodi i implementacija na tehnologii koi }e ovozmo'at nivno povtorno iskoristuvawe za istata ili druga namena.
- Da se kontrolira kvalitetot na pre~istenite otpadni vodi pred ispu{tawe vo najbliskiot recipient, so cel da se usoglasat vrednostite

na koncentracijata na materiite prisutni vo pre~istenata otpadna voda so propi{anite grani~ni vrednosti na maksimalno dozvolenite koncentracii na materiite prisutni vo recipientot.

- Da se prevzemat aktivnosti za namaluvawe na bu~avata i vibraciite od opremata, so cel da se izbegnat negativnite efekti od bu~avata i da se po~ituvaat propi{anite grani~ni vrednosti za dozvoleno nivo na bu~ava vo ‘ivotnata sredina.
- Organizirano upravuvawe so otpadot so cel da se minimizira negativnoto vlijanie vrz ‘ivotnata sredina, ‘ivotot i zdravjeto na lu|eto.
- Sozdava~ot i/ili poseduva~ot na otpadni materii i emisii gi snosi site tro{oci za sanacija na eventualno predizvikanite naru{uvawa vo ‘ivotnata sredina.
- Da se izveduvaat energetski efikasni objekti i da se primenuvaat najdobri dostapni tehnologii vo procesot na proizvodstvo.

Prirodno nasledstvo:

- Soglasno Studijata za za{tita na prirodnoto nasledstvo, izrabotena za potrebite na Prostorniot plan na Republika Makedonija (Slu`ben vesnik na RM, br.39/04) na prostorot koj e predmet na razrabotka na Generalen urbanisti~ki plan na grad Makedonska Kamenica, nema registrirano ni tu evidentirano prirodno nasledstvo.
- Dokolku pri izrabotkata na Generalen urbanisti~ki plan ili pri ureduvawe na prostorot se dojde do odredeni novi soznanija za prirodno nasledstvo koe bi mo‘elo da bide zagrozeno so urbanizacijata na ovoj prostor, potrebno e da se predvidat soodvetni merki za za{tita na prirodnoto nasledstvo soglasno Zakonot za za{tita na prirodata.

Razvoj na turizam:

- Predmetniot prostor za koja {to se nameneti Uslovite za planirawe, pripa|a na Bregalni~ki turisti~ki region vo koj se utvrdeni 9 turisti~ki zoni so 29 turisti~ki lokaliteti.
- Soglasno postavkite na Konceptot i kriteriumite za razvoj i organizacija na turisti~kata dejnost, za nepre~en razvoj na vkupnata turisti~ka ponuda na ova podra~je, se prepora~uva, pri idnata organizacija na stopanskite dejnosti da se po~ituvaat kriteriumite za za{tita i odr`liv ekonomski razvoj.

Kulturno nasledstvo:

- Dokolku pri izveduvaweto na zemjanite raboti se naide na arheolo{ki artefakti, odnosno dojde do otkrivawe na materijalni ostatoci so kulturno-istoriska vrednost, potrebno e da se postapi vo soglasnost so ~l.65 od Zakonot za za{tita na kulturno nasledstvo (Sl.vesnik na RM br. 20/04, br.115/07, br.18/11, br.148/11, br.23/13, br.137/13, br.38/14 i br.44/14), odnosno vedna{ da se zapre so otpo~natite grade‘ni aktivnosti i da se izvesti nadle‘nata institucija za za{tita na kulturnoto nasledstvo vo smisla na ~l.129 od Zakonot.

Za{tita od voeni razurnuvawa, prirodni i tehni~kio-tehnolo{ki katastrofi:

- Prostorot koj e predmet na analiza se nao|a vo zona na **8**^{o} stepeni po Merkalievata skala na o~ekuvani zemjotresi, poradi {to se sugerira zadovoluvawe na uslovite i barawata za postignuvawe na tehni~ki konzistenten i ekonomski odr'iv stepen na seizmi~ka za{tita, pri izgradbata na novite objekti;
- Zadol'itelna e primena na merki za za{tita od po'ar:
- Gradot Makedonska Kamenica za koj se izrabotuva GUP spored stepenost na zagrozenost od voeni razurnuvawa se nao|a vo prostori so visok stepen na zagrozenost. Soglasno so ~len 53 od Zakonot za{tita i spasuvawe treba da se primenuvaat merki za za{tita i spasuvawe.

Местоположба на локацијата и ружа на ветрови

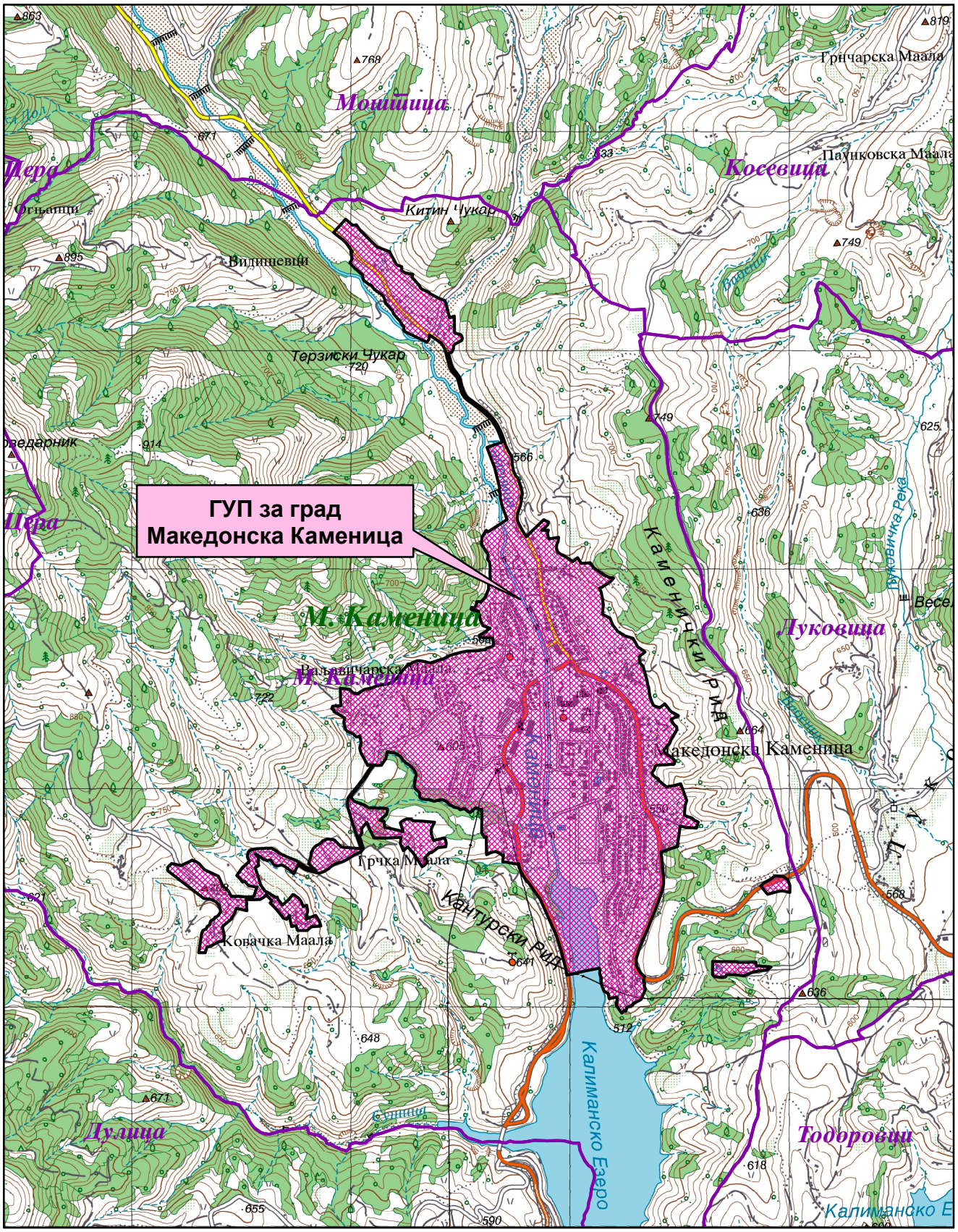

0 0,5 1 2 Km

1:25.000

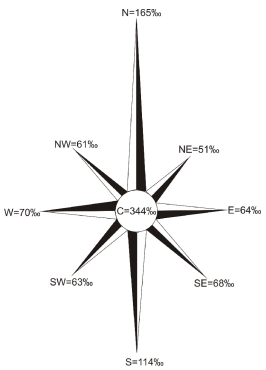

Општинска граница

Катастарска граница

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Биланс на намена на површините

Користење на земјиштето

Карта бр. 20

Легенда:

- шуми и шумско земјиште
- земјоделско земјиште
- наводнувани површини
- високопланински пасишта
- акумулации
- зони за експлоат. на минерали
- туристички простори
- транзитни коридори
- туристички центри
- автопат
- магистрален пат
- регионален пат
- железничка мрежа
- воздухопловно пристаниште

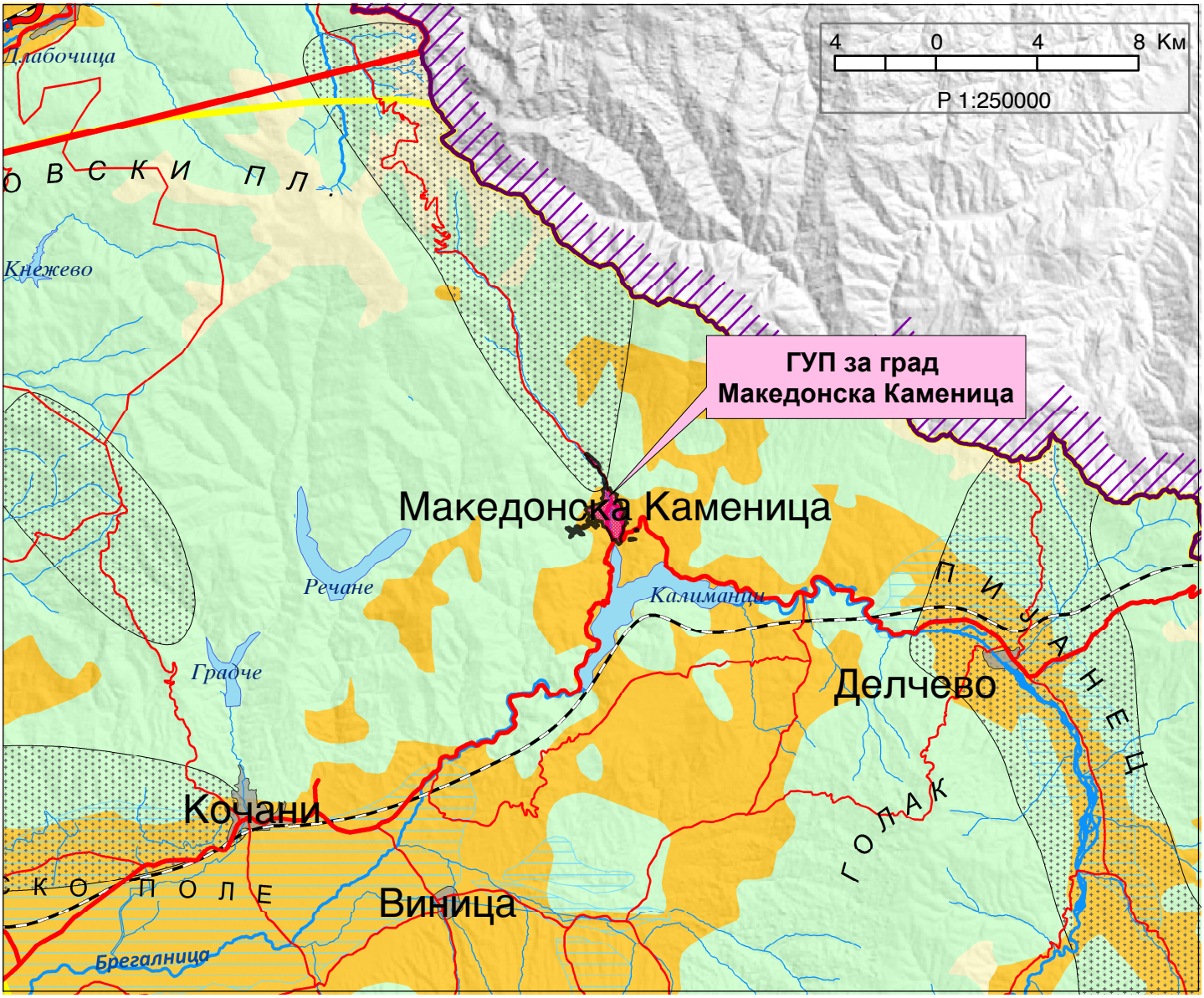

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Просторно-функционална организација

Систем на населби и сообраќајна мрежа

Карта бр. 22

Легенда:

- Центар на макрорегион
- Центар на микрорегион
- Центри на просторно-функционални единици
- Управа
- Просторно-функц. единици
- Граници на влијанија на макрорегион. центри
- Општински центар

Образование
- Средно
- Вишо
- Високо

Здравствена заштита
- 2 Секундарна
- 3 Терцијална

Оски на развој
- источна
- јужна
- север-југ
- северна
- западна

- Слободна економ.зона
- Автопат
- Магистрален пат
- Регионален пат
- Железничка мрежа
- Воздухоплов. пристан.
- Стопански аеродром
- Спортски аеродром

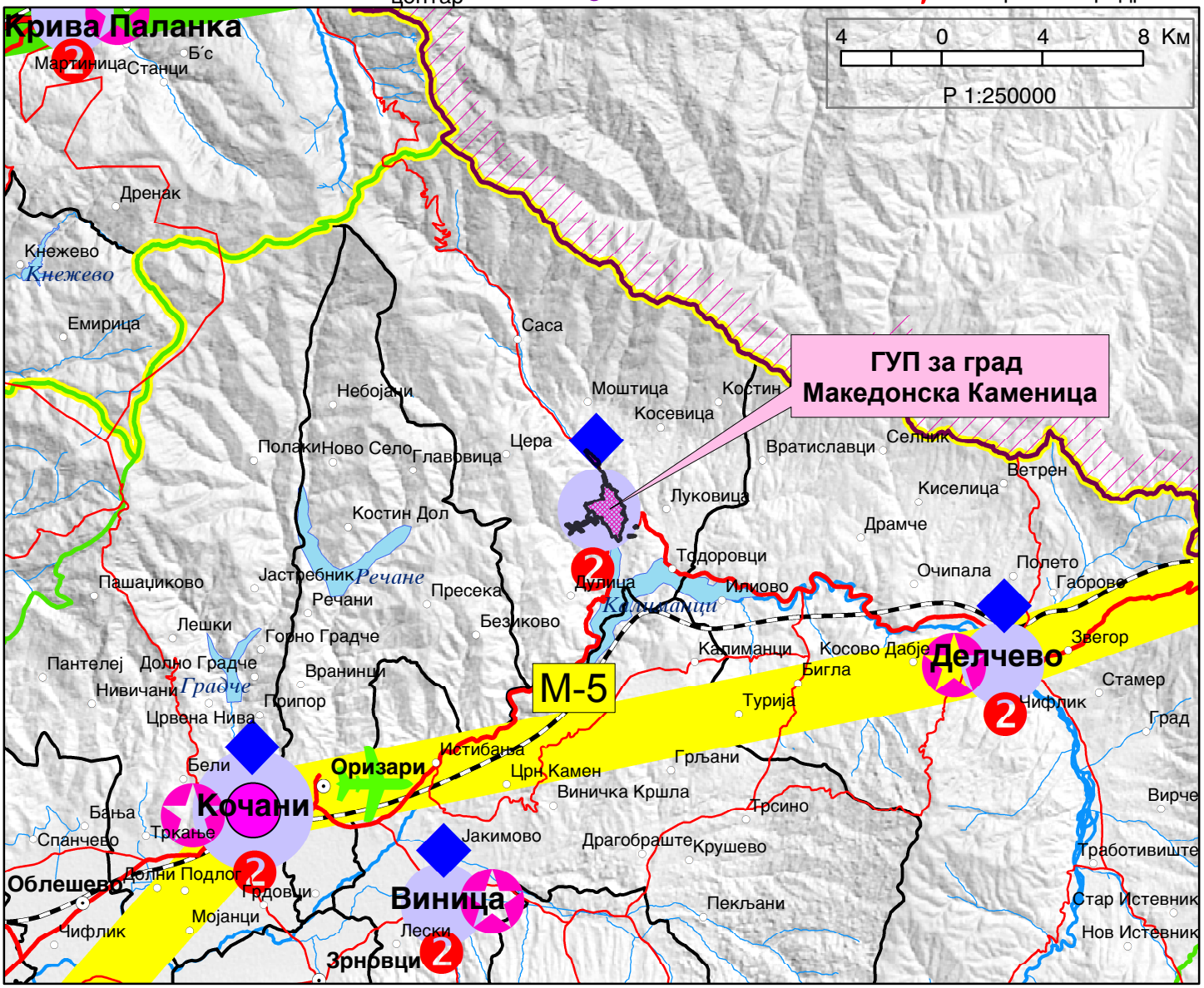

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Техничка инфраструктура

Водостопанска и енергетска инфраструктура

Карта бр. 23

Легенда:

- Извориште
- Водоводен систем
- Регионален водост. систем
- Акумулации
- Акумулации по 2020г.
- Природни езера
- Наводнувани површини
- Водостопански подрачја
- Термоелектрани
- Хидроелектрани

Далноводи
- 110 kV
- 220 kV
- 400 kV

Трафостаници
- 110 kV
- 220 kV
- 400 kV

- Рафинерија
- Нафтовод
- Индустриски топлани
- Рудник на јаглен
- Брикетара
- Гасовод
- Регулациони станици
- Канализационен систем

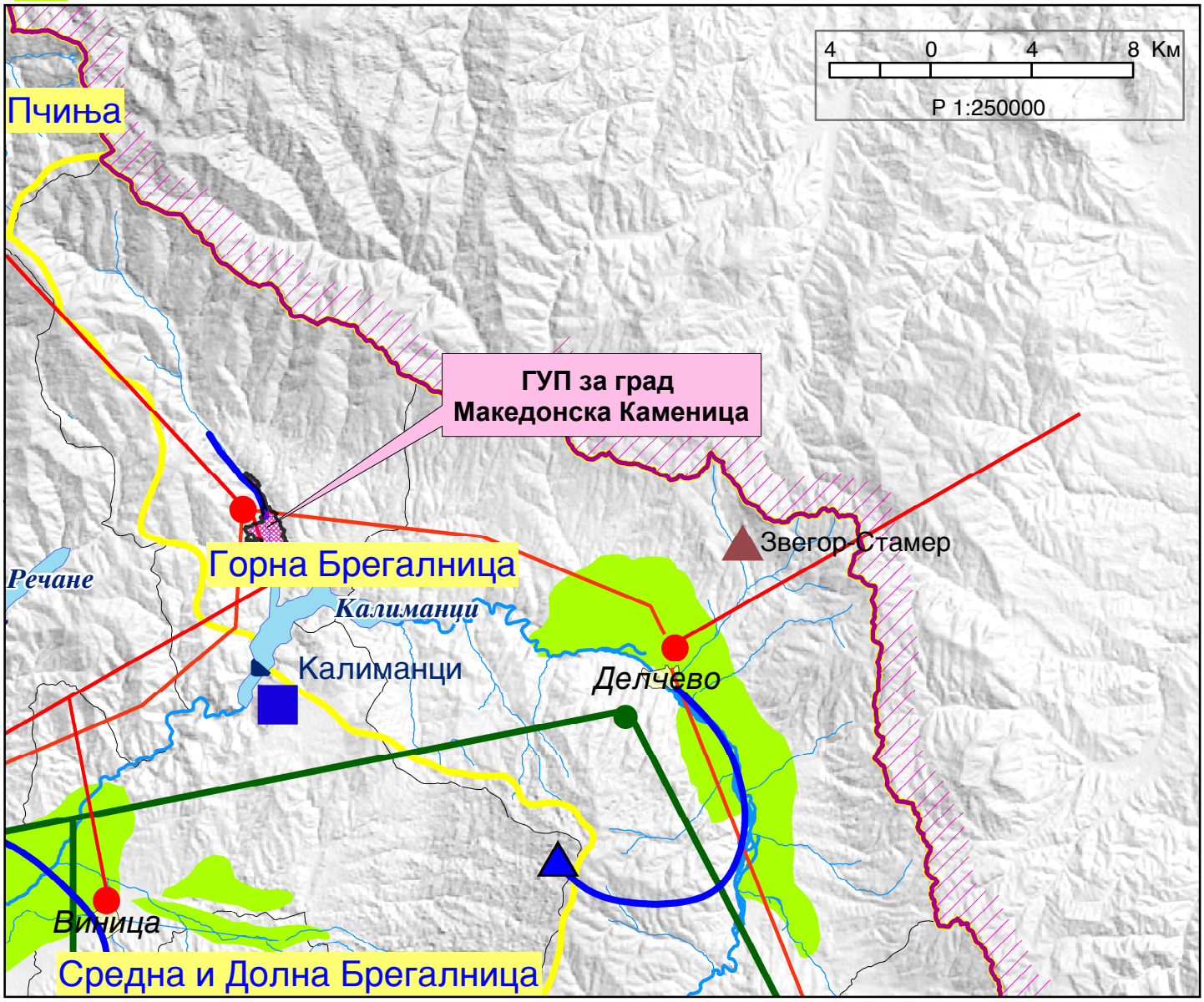

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Заштита на животната средина

Реонизација и категоризација на просторот за заштита

Карта бр. 24

Легенда:
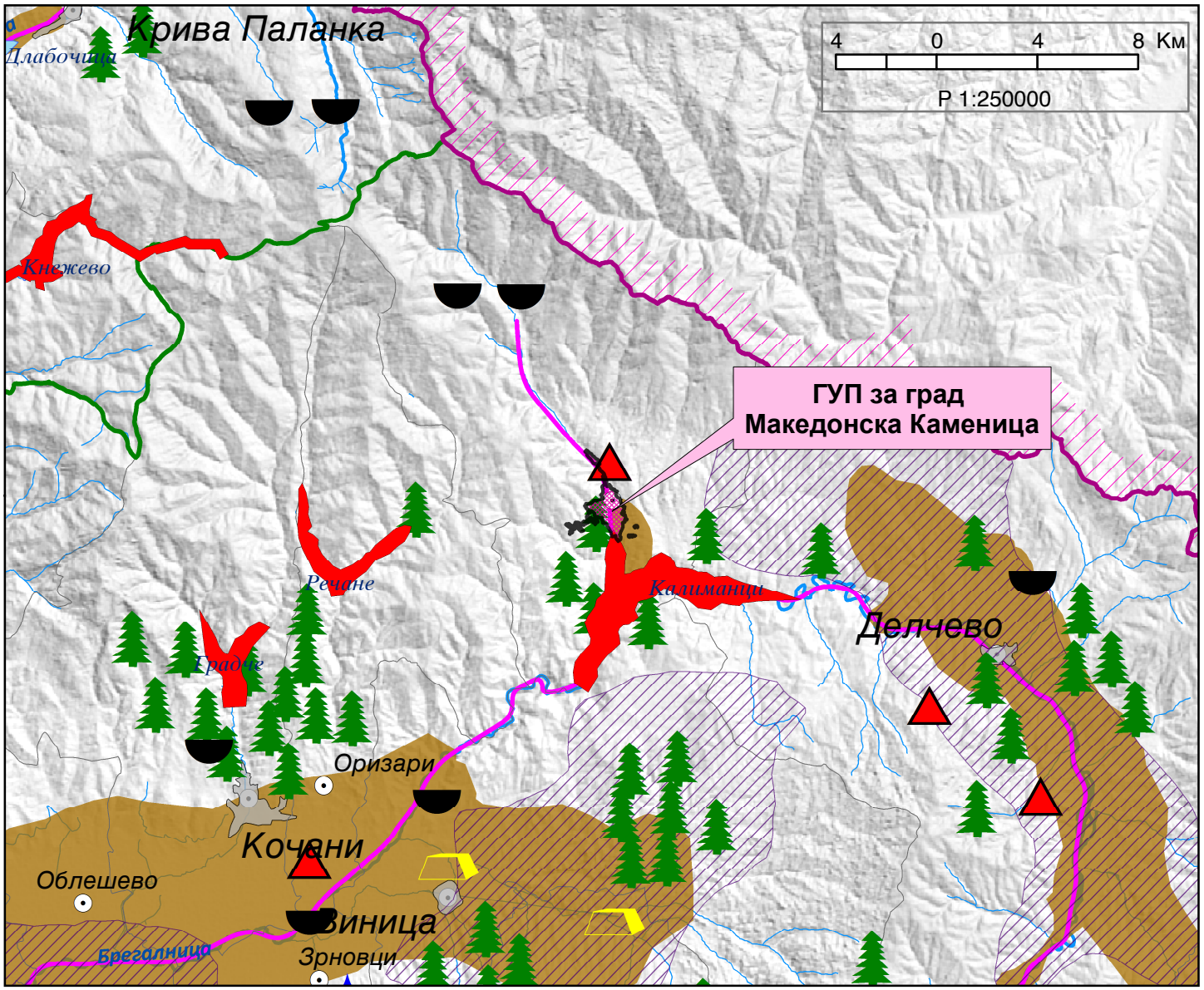
- Граници на региони за управување со животната средина
- Заштита на простори со природни вредности
- Рекултивација на деград. простори
- Управување со загад. на воздух и вода
- Заштита на реки со нарушен квалитет
- Заштита на акумулации и реки за водозафати
- Рекултивација на деградирани простори
- Заштита на земјоделско земјиште
- Заштита на шуми
- Поволни подрачја за лоцирање регионални санитарни депонии
- Поволни хидрогеолошки средини за лоцирање на депонии
- Споменичко подрачје
- Археолошки локалитети
- Споменички целини